

- 1 **Szerkesztői köszöntő**
- 2 **Példátlan összefogás**
Az egész Kárpát-medence megmozdult a kollégistákért
- 4 **„Nincsen itt, mert feltámadt”**
Prof. Dr. Balla Péter rektor ünnepi gondolatai
- 5 **„Gyakorló lelkészként azonnali válaszokra van szükség”**
*Interjú Prof. Dr. Kocsev Miklóssal,
a KRE Hittudományi Karának dékánjával*
- 8 **Ismerd meg a képviselőidet!**
Bemutakoznak a hallgatói önkormányzatok
- 10 **„Az életet úgy lehet szeretni, hogyha az ember átöleli, és tiszta szívvel éli”**
Interjú Pásztor Anna énekesnővel, Egyetemünk hallgatójával
- 12 **Önértékelés a külsőnk árnyékában**
LelkiMorzsa a KAPSZLI-től
- 13 **Jól vagyok! Jól vagyok?**
Kortárs segítők a Bölcsész- és Társadalomtudományi Karon
- 14 **Zöldellő Budapest**
Fedezd fel a főváros kertjeit, parkjait!
- 15 **„Én elmentem a vásárba...”**
Gasztriblokkunk helyszínajánlói
- 16 **Cooltúra tavasszal, nyáron**
Programajánló a napsütéses hónapokra
- 18 **#KREatív**
Hallgatói alkotások
- 20 **„Amerikából jöttünk...”**
TFK-s hallgatók beszámolója a Calvin College ösztöndíjprogramról
- 22 **Miként segíthet egy önkéntes szolgálati év?**
Önkéntesség Angliában
- 24 **Tündék, és ami mögöttük van**
Interjú Füzes Tamás Tolkien-kutatóval
- 27 **A mindig aktuális Shakespeare**
Fabiny Tiborral beszélgettünk
- 30 **Bemutakozik az Egyház és Társadalom Kutatóintézet**
Ismerd meg a négy kutatóműhelyt
- 32 **Zenével a református értékekért**
Interjú Kovács Zalán László tubaművésszel
- 34 **Károli through the eyes of two American students**
- 36 **Kirándulás Európa leendő kulturális fővárosába**
Veszprémi körkép

Szerkesztői köszöntő

Kedves Hallgatónk!

Utolsó lapszámunk óta rendkívüli veszteség érte Egyetemünket. A tragikus tüzesetet – mely számos hallgatónk második otthonát és személyes értékeit semmisítette meg – példa értékű keresztyéni összefogás követte a károsultak megsegítésére. Erről készítettünk egy – messze nem teljes – összefoglalót.

A kereszténység legnagyobb ünnepére készülve Rektor úr húsvéti sorait ajánlom szíves figyelmükbe.

Ezúttal Egyetemünk Hittudományi Karának dékánját, Egyetemünk Hallgatói Önkormányzatainak vezetőit, illetve a megújult Egyház és Társadalom Kutatóintézetet ismerhetjük meg közelebbről.

Egyetemünk egyik legismertebb professzora arról mesél nekünk, hogy a világ legnagyobb drámaírója miért annyira univerzális és miért aktuális napjainkban is.

Egy országosan ismert rocksztár hallgatónkkal készült interjúban pedig többek között arról olvashatunk, hogy miért a szeretet a legfontosabb az életben.

A természet tavaszi éledésével párhuzamosan hétről hétre nagyobb kedvünk van valami hétvégi programhoz. Egy tavaszi sétára hívjuk Önöket érdekes budapesti helyszínekre, illetve Európa leendő kulturális fővárosába.

Minden kedves Hallgatónknak áldott, békés húsvéti ünnepeket kívánunk!

Horváth Miklós, marketing igazgató

Budapest, 2019. március 26.

IMPRESSZUM:

A Károli Gáspár Református Egyetem lapja a hallgatói közösség számára.

Felelős kiadó: Prof. Dr. Balla Péter
Kiadó: Károli Gáspár Református Egyetem
1091 Budapest, Kálvin tér 9.

Főszerkesztő: Horváth Miklós
Lapszerkesztő: Hommer Anna
Tördelőszerkesztő: Deli-Nagy Tünde
Szerkesztőség: PR és Marketing Csoport
1091 Budapest, Kálvin tér 9.
E-mail: sajto@kre.hu

Nyomda: Premier Nyomda Kft.
1117 Budapest, Budafoki út 64.
ISSN: 2630-9491

Megjelenik 2500 példányban.

A szerkesztőség kéziratokat nem őriz meg, és nem küld vissza.

[karoli Egyetem](https://www.instagram.com/karoli Egyetem)

[karoli.gaspar.reformatus.egyetem](https://www.facebook.com/karoli.gaspar.reformatus.egyetem)

[karoligasparyegyetem](https://www.youtube.com/karoligasparyegyetem)

*A borítón látható, a laptop átadásról készült fotó forrása:

Füle Tamás/parokia.hu

A borítón látható, Pásztor Annát ábrázoló fotó forrása:

Hortobágyi Oros facebook.com/oros.hortobagyai

Példátlan összefogás

„Jóságod és szereteted kísér életem minden napján, és az Úr házában lakom egész életemben.” (Zsoltárok 23,6)

Január 23-a éjjelén gyújtogatás következtében tragikus tűz volt a Ráday Felsőoktatási Diákotthonban, mely elsősorban Hittudományi Karunk hallgatóinak otthona volt. Ez Egyetemünk történetének talán legmegrázóbb esete. Istennek hála Egyetemünk valamennyi hallgatója sértetlenül kijutott az épületből.

fotó: Kalocsai Richárd

Magáról a tüzesetről – a Magyarországi Református Egyház (MRE) Kommunikációs Szolgálat rendszeres sajtóközleményeinek köszönhetően – már rendkívül részletes tájékoztatásokat olvashattunk. Jelen cikkünkben ezért nem magáról a tragédiáról, hanem az ezt követő – szinte példátlan, keresztyéni – összefogásról írunk.

A támogató szeretet megnyilvánulásai

A tüzeset után röviddel az egész Kárpát-medence magyarsága összefogott a tragédia következményeinek enyhítése érdekében – többek között azért, hogy a Hittudományi Kar hallgatói megváltozott életkörülményeik között is folytatni tudják tanulmányaikat.

Alábbiakban néhány példát említünk az összefogás, segítségnyújtás, szolidaritás és a szeretet megnyilvánulásaira, melyek a tüzeset után tapasztalhatóak voltak.

Az egyház, a kollégium és egyetemünk vezetői még a tűzoltók emberfeletti oltási erőfeszítései idején a tragédia helyszínére siettek és személyesen irányították a kollégium hontalanná vált lakóinak elhelyezését és megsegítését. A Magyar Református Szeretetszolgálat (MRSZ) Alapítvány munkatársai már a tragédia másnapján a helyszínen mentették a menthetőt. Ezután naponként 20-25 munkatárs segítette az adománygyűjtést és a tárgyak elszállítását. A diákok kiköltözésekor a kijelölt időpontokban a MRSZ Alapítvány munkatársai, valamint a Bocskai István Református Oktatási Központ diákjai segítettek a kollégisták megmaradt személyes tárgyainak összegyűjtésénél és elszállításánál.

Egyetemünk Gazdasági Igazgatósága már a tragédia utáni reggelen gyorsgályben részesítette a nem csak otthonuktól, de ruháiktól és személyes tárgyaitól is megfosztott kollégistákat. A Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány megkezdte a kollégium volt lakói számára a tárgyi adományok – ruha, tanszer,

technikai eszközök, laptopok, tisztálkodási szerek – gyűjtését. Az adományok tárolására megnyílt az ún. „Menedék” a Horánszky utcai Benda Kálmán Szakkollégiumban. Az MRSZ Alapítványhoz több százan vittek be adományokat, melyeket a legtöbben név nélkül helyeztek el. Sokan több zsák ruhával, de volt, aki két Bibliával érkezett: a lényeg, hogy részt akartak venni a segítségnyújtásban.

Hallgatói oldalról a munka oroszlánrészét Czíkó Györgyi, az EHÖK elnöke, valamint File Péter, a Hittudományi Kar HÖK elnöke vállalták magukra. Megegyeztek a Református Drogmisszió Adna Cafe nevű kávézójával, hogy a ruhagyűjtést a kávézóban is megkezdhessek, és ezt meghírdették a Facebook-on (a tüzeset kapcsán az oldalon több százezer aktivitás volt összeszámolható!). A segítségnyújtáshoz valamennyi egyetemi karunk hallgatói önkormányzata csatlakozott. Az Adna Café a gyűjtés helyszínének biztosítása mellett a tüzeset utáni napokban ingyenesen biztosított meleg étkezést a kollégium lakóinak.

Számos református közösség összefogott, és azonnali segítséget – pénzt, ruhákat, szállást – kínált a hallgatóknak. A Magyarországi Református Nőszövetség 500 ezer forintot utalt át gyorsgályként. A Református Egyházak Világközössége is imádságra, valamint adakozásra szólított fel híveit, a 110 milliós tagságú szervezet honlapján is megosztotta a felhívást. Az Erdélyi Református Egyházkerület és a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház gyűjtést indítottak, a Borsod-Gömöri Református Egyházmege pedig „rendkívüli” legációval segítette a hallgatókat: a budapesti teológushallgatóknak szolgálati lehetőséget biztosítanak a gyülekezet böjti úrvacsorai alkalmain. A történetek miatt együttérzését fejezte ki és felajánlotta segítségét a Kárpát-medence gyakorlatilag valamennyi református egyházkerülete mellett a Magyar Katolikus Karitász, a Magyarországi Baptista Egyház és a Hetednapos Adventista Egyház is. Orbán Viktor miniszterelnök úr is ellátogatott a leégett Ráday Kollégiumba és támogatásáról biztosította Bogárdi Szabó István dunamelléki püspök urat.

Az adománygyűjtéshez csatlakozott a HÖÖK (a magyarországi felsőoktatási intézmények hallgatói önkormányzatainak érdekvéviselői, civil szervezete) is: a központi szervezet a ruhaadományok eljuttatásán kívül a hazai felsőoktatási intézmények hallgatói vezetőivel is felvette a kapcsolatot, így ezen a téren is egy országos összefogás alakult ki a ráday-s hallgatók megsegítésére. A kollégium lakóinak szánt pénzádományokat az Egyetem bankszámlájára, a tűzben elhunyt férfi családjának szánt pénzádományokat a MRE erre a célra elkülönített bankszámlájára lehetett utalni. A hallgatók anyagi kára időközben a pénzádományokból hiánytalanul megtérítésre került (a legelső adomány – 1 millió forint – egyébként a Sárospataki Református

Teológiai Akadémia részéről érkezett, a legmagasabb összeget – 10 millió forintot – pedig az Erdélyi Református Egyházkerület küldte). A Kálvin Kiadó, a Magyar Biblia Társaság, az Egyházzenei Társaság, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem, a Sárospataki Református Teológia és a Zsidók Jézusért Alapítvány könyveket küldött. A könyvpótlás teljes koordinálását Tikász Ábel, másodéves teológushallgató vállalta magára.

Március 25-én került átadásra a Tigra Kft. és a HP Magyarország Kft. közös felajánlása, akik közel 20 millió forint értékben 157 db notebookot adományoztak a tűzkárokat szenvedett kollégium egykori lakói számára. A nagyjértékű adomány kétharmadát a magyar tulajdonú informatikai cég, egyharmadát a notebookokat gyártó cég biztosította.

Tető a fejek felett

Az éjszakát a kollégium lakói többek közt a IX. kerületi önkormányzat és a közterület-felügyelet által megnyitott termekben, az Evangélikus Hittudományi Egyetem Üllői úti épületében, az Adna Café-ban, református gyülekezetekben és befogadó magánszemélyeknél töltötték, de olyan hallgató is volt, akiért már éjjel eljött a családja. A válságstáb a szállásfelajánlások koordinálásával Prof. Dr. Zsengellér József stratégiai rektorhelyettes urat bízta meg, őt segítette a telefonos és e-mail-es megkeresések összesítésével asszisztense, Czeglédi Edina.

Veres Sándor egyházkerületi főgondnok úrnak az oktatási helyszíneket érintő helyreállítási munkák koordinálásában tett erőfeszítéseinek köszönhetően már február közepén megindulhatott az oktatás a Hittudományi Karon. A Ráday Kollégium lelkész-igazgatója, Lányi Gábor első perctől kezdve tartotta a kapcsolatot a hallgatókkal, közvetlen és állandó tájékoztatást nyújtott a nap 24 órájában. A tüzeset utáni pár nap alatt több mint 450 férőhelyet ajánlottak fel a leégett Ráday Kollégium lakóinak. A magyar felsőoktatási intézmények elképesztő gyorsasággal reagáltak: már a tűz másnapjának reggelén felajánlották szabad helyeiket. Elsőként az ELTE jelentkezett, hogy akár 50-60 főt is be tudna fogadni, ezt követték az NKE, a BME és a Szent István Egyetem felajánlásai, de kis gyülekezetek és több mint 100 magánszemély is felkínált egy-egy szobát vagy egy lakrészt. Január 28-án megkezdődött az egyeztetés a kollégium lakóinak elhelyezéséről. Az Egyetem teológus hallgatói a Nemzeti Közszerződési Egyetem és a Semmelweis Egyetem Milestone Kollégiuma által felajánlott szálláshelyekre kerültek. A más egyetemre járó hallgatókat saját felsőoktatási intézményeik kollégiumai fogadták be, akiknek pedig nem jutott hely, a KRE Bethlen Gábor Kollégiumába és az Óbudai Diákhotelbe költözhettek.

Művészek a károsultakért

A Ráday Kollégium lakóinak tragédiája a művészvilágot is megérintette. Rengeteg előadást, fellépést szerveztek különböző területeken alkotó és munkálkodó előadóművészek, illetve szervezetek, melyek az események teljes bevételét a Ráday Kollégiumban történt tűz károsultjainak ajánlották fel (a kollégium lakóinak és az áldozat családjának egyaránt). „A Magyar Táncművészeti Egyetem színei” címmel jótékonysági előadást szervezett a Magyar Táncművészeti Egyetem (MTE). A jegybevétel teljes nettó összegét, 330.000 forintot a Ráday Kollégium újjáépítéséhez utalták át, míg a tüzesetben elhunyt édesapa családjának 119.500 Ft gyűlt össze a perselyekben.

A február 15-i, Kálvin téri református templomban megrendezett nemzetközi kórustalálkozó is – a Ráday kollégiumban történt sajnálatos tüzeset kapcsán – jótékonysági koncertté alakult át, a teljes bevételt az egyetem károsult hallgatói számára

ajánlották fel. Jótékonysági koncertet szervezett február 22-én a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány is: a budapesti Kálvin téri református templomban fellépett Ábrahám Márta és az Ábrahám Consort régizene együttes, orgonán közreműködött Alföldy-Boruss Csilla. Az Albinoni Kamarazenekar Jótékonysági Hangversenyt tartott február 23-án a Magyar Örökség-díjas Budapesti Kórossal a Ráday-kollégium leégésekor elhunyt Farkas Zoltán családjának javára.

Szabó Magdi zongorista-énekes közreműködésével jótékonysági koncertet rendeztek február 27-én a Cimbalom utcai református templomban „Az a Hang” címmel. Március 24-én a DRE Budapesti Kántorképző Tanfolyam orgonatanárai tartottak jótékonysági koncertet a Nagyváradi téri Református Egyházközség templomában, amelyen Egyetemünk rektora, Prof. Dr. Balla Péter tartott áhítatot.

Lelki támogatás

Az anyagi veszteségek mellett a Ráday Felsőoktatási Diákotthon lakóinak óriási lelki traumát is okozott a kollégiumi tüzeset. A tragédia utáni első közös program a teológus-hallgatók számára egy kétnapos csendes hétvége volt, ahol a tanárok és diákok közösen próbálták átbeszélni és feldolgozni a történeteket. Sok lehetőségük nyílt közös programokra, szórakozásra, kikapcsolódásra. „Az, hogy Isten mindannyiukat megmentette, kihozta a tűzből, meghatározó szabaduláserő lett a leendő lelképásztorok számára, ami az egész jövőjükre kihatással van.” – mondta Bölcsházi András, a Hittudományi Kar spirituális a Parókia Portálnak adott interjújában. A trauma feldolgozását többféle módon próbálták segíteni: évfolyam-találkozókon, imareggeliken és négyszemközt beszélgetéseken adhattak hangot érzelmeiknek a kollégium egykori lakói.

Az oktatási helyszíneket időközben helyreállították, megindult a félév a Hittudományi Karon, ez is segített a továbblépésben. A régi kollégium folyosóit fallal zárták le, ami egyben jelképes lezárása is az időszaknak. A kollégium egyik ajtajából pedig elkészítették az emlékezés falát, amire bármilyen emlék felkerülhet az elmúlt évekből.

fotó: Füle Tamás

Ebben a rövid összeállításban sajnos nem volt lehetőségünk minden segítségről megemlékezni. Ezúton szeretnénk mindenkinek köszönetet mondani, aki a tragédia kapcsán bármilyen módon segítséget nyújtott!

„Nincsen itt, mert feltámadt”

Jézus élete utolsó hetét, halálát és feltámadását mind a négy evangélista elbeszéli, sőt ezek az elbeszélések a legrészletesebbek az evangéliumokban. Például a huszonnyolc fejezetből álló Máté evangéliumában már a huszonegyedik fejezetben olvasunk arról, hogy Jézus virágvasárnapon bevonult Jeruzsálembe. Akkor még ünnepelték, de néhány nappal később a tömeg már azt kiáltotta: „Keresztre vele!” Ő, aki nem követett el bűnt, fölládozta magát, hogy nekünk megváltást szerezzen. Ahogy egyik énekünk mondja: „Mondd, ennyi kinnak mi az eredetje? Jaj, vétkeimmel vertelek keresztre!” (Református énekeskönyv 340/3) De Isten nem hagyta Fiát a halálban, hanem harmadnapon feltámasztotta őt. Minden vasárnapi istentiszteleten erre emlékezünk: Jézus a hét első napján támadt fel – ezért lett a keresztyének számára a vasárnap az istentisztelet napja. Így tartjuk be a Tízparancsolat előírását, de a „szombat” helyett a keresztyén közösségekben a vasárnap a „nyugodalom napja”.

Máté evangéliuma így számol be a húsvéti események egy részletéről (Mt 28,1-7): „Szombat elmúltával, a hét első napjának hajnalán, elment a magdalai Mária és a másik Mária, hogy megnézzék a sírt. És íme, nagy földrengés támadt, mert az Úr angyala leszállt a mennyből, és odalépve elhengerítette a követ, és leült rá. Tekintete olyan volt, mint a villámlás, és ruhája fehér, mint a hó. Az örök a tőle való félelem miatt megrettentek, és szinte holtra váltak. Az asszonyokat pedig így szólította meg az angyal: Ti ne féljetek! Mert tudom, hogy a megfeszített Jézust keresitek. Nincsen itt, mert feltámadt, amint megmondta. Jöjjetek, nézzétek meg azt a helyet, ahol feküdt. És menjetek el gyorsan, mondjátok meg a tanítványainak, hogy feltámadt a halottak közül, és elöttetek megy Galileába: ott meglátjátok őt. Íme, megmondtam nektek.” Ebből most hadd emeljük ki azt, hogy Jézus nem maradt a halálban, hanem legyőzte a halált. Ezért mondta az angyal a sírra utalva, hogy Jézus „nincsen itt”. Nem sokkal ezután a feltámadott Jézus maga is megjelent ezeknek az asszonyoknak és még más tanítványoknak is. Magánál a feltámadás eseményénél nem lehettek jelen emberek, mert Isten csodálatos beavatkozása volt a mi emberi világunk halál által meghatározott rendjébe. Azonban a Feltámadottnak már voltak tanúi, és ezeknek a tanúknak Ő megváltoztatta az egész életét. A tanítványok félelmes szívű emberekből bátor bizonyágtevőkké váltak a Jézussal való személyes találkozás által. Húsvét után negyven nappal Jézus visszatért az Ő mennyei Atyjával, Istennel való teljes közösségbe, de Lelke által jelen van az életünkben. Jézussal ma is lehet találkozni, megtartó, életet adó erejét át lehet élni a mindennapokban.

A húsvét ne csak egy rövid ünnep legyen az életünkben, hanem engedjük, hogy a mi életünket is átformálja a Jézussal való találkozás! A református Bibliaolvasó Kalauz idén a János evangéliumát ajánlja nekünk e hetekben naponkénti olvasmányként. Húsvétkor éppen egy nagyon szép jelenetet is olvashatunk a János evangéliuma 20. fejezetében. A feltámadott Jézus megkérdezi a magdalai Máriát: „miért sírsz? Kit keresel?” (Jn 20,15) Ugyanígy hozzánk is odalép, személyesen ismer bennünket, együtt érez minden fájdalunkkal. Keressük Őt ezen az ünnepen is, és engedjük, hogy hadd töröljön le szemünkről minden könnyet! Hadd erősítsen meg bennünket e hitvallásunkban: „hiszem a test feltámadását és az örök életet!”

A Feltámadott Jézus békességét kívánom Egyetemünk egész közösségének 2019 húsvétján!

Prof. Dr. Balla Péter
rektor

„Gyakorló lelkészként azonnali válaszokra van szükség”

– Interjú Prof. Dr. Kocsev Miklóssal,
a KRE Hittudományi Karának dékánjával

Mielőtt tanítani kezdett, Dékán úr több évtizeden keresztül szolgált lelkészként. Fontos számára, hogy a hallgatói a tananyagon kívül a kritikus gondolkodást is elsajátítsák. Interjünkéből azt is megtudhatjuk, miért jó egy világvárosban lelkésznek tanulni, hogy mivel foglalkozik a pasztorálszichológia tudománya – és végül Professzor úr egy érdekes metaforát is elmagyaráz olvasóink számára.

fotó: Kalocsai Richárd

Mi indította arra, hogy a lelkési hivatást válassza?

Cecei születésű vagyok, ami egy jó értelemben vett minősített gyülekezeti hely volt. Radics József esperes úr korából adódóan, rangidős esperesként (mint püspök helyettes) megtehettem, hogy szinte a legjobb beosztott lelkészeket választotta ki magának, akik itt a teológián végeztek. Ennek köszönhetően a legjobb képességű lelkésmunkatársakkal találkozhattam már a hittanórától kezdődően. Cseri Kálmán volt első osztályban a hittanos lelkész, utána jött az öccse, Cseri Gyula, aki Németországban elismert teológia tanár, lelkész lett pár évvel később. Én az ő idejében konfirmálhattam. Nagyon jó ifjúsági körünk volt, amiből egy baráti társaság alakult ki, velük máig tartó baráti kapcsolat fűz össze. Igaz, a tanulmányaim folytatását illetően, eleinte egészen más irányba indultam, de egyszer bezárultak

ezek a körök, és nem tudtam továbbmenni. Kétségtelen, hogy édesanyám pozitív erőnek számított ebben a választásomban. Úgy vélte, a gyerekeknek illik hittanórára járni, és ő mozgatta a háttérben a szálakat, tehát a szülői oldal részéről édesanyám meghatározó erő volt.

Több alkalommal tanult ösztöndíjjal Hollandiában. Milyen hatással voltak pályafutására a külföldön szerzett tapasztalatok?
1979-1981 között élvezhettem a Kampeni Református Teológia vendégszeretetét ösztöndíjasként, 1988-ban, valamint 1998-ban pedig 4-4 hónapos továbbképzési lehetőséget ajánlottak fel, amelyek már a saját érdeklődési területemnek megfelelő továbbképzések voltak. A teológia, ahova jártam, a – korábbi nevén – Zsinati Eredetű Holland Református Egyház (GKN) teológiája volt. Nem felejthetjük el, hogy milyen időben voltam ott. 1979-1981 között az egy másik világnak számított, ami egy olyan nyitottságot adott nekem egyrészt a világra, másrészt a teológiára, amire itthon annak idején nem lett volna lehetőségem. Ez nem a hazai képzés szűkössége miatt volt, hanem sokkal inkább a lehetőségeink szűkösségéből fakadt. Pár évfolyamtársammal, kollégámmal találkoztam az ösztöndíjas éveim után, akik más országban voltak ösztöndíjasok, és nem mindenkinek volt pozitív élmény. Ahogy mondani szokás, lehet, hogy jókor voltam jó helyen: jó időben, jó társaság, jó évfolyamtársak, jó lakókörnyezet, jó teológia és jó tanárok. Itt egy nagyon színes összetételű teológus társasággal találkozhattam. Dél-Afrika akkor az apartheid idejét élte, így nagyon sok dél-afrikai volt. Voltak koreaiak is – Korea akkoriban egészen más világgént volt számon tartva –, páran pedig Chiléből és Argentínából. Sok német teológus át-átkacsingatott, de voltak még franciák és belgák is. Végül egy nagyon jó nemzetközi teológustársaság állt össze, a mostani Erasmus lehetőségekhez tudnám hasonlítani, és ez a külföldi teológustársaság valamilyen úton-módon összetartott. Hálás vagyok, hogy jó emberekkel jó helyen találkozhattam.

Dékán úr kiválóan beszél hollandul, ezt a nyelvet Egyetemünkön is tanulhatják a hallgatók. Mi vonzotta a holland kultúrában? Milyen előnyei vannak napjainkban a holland nyelv ismeretének?

Fontos megemlíteni, hogy néhai Tóth Kálmán professzor úr, aki maga is holland ösztöndíjas volt, tanította a hallgatókat hollandra itt annak idején. Az ő egyénisége és személyisége vonzotta

a hallgatókat a holland nyelv tanulása felé, ő szeretettette meg velünk ezt a nyelvet. Személyes választásom Hollandiát illetően a segédlelkési időmből adódik, amikor olyan lelkészek mellett voltam káplán, akiknek holland kapcsolataik voltak, és ezeken keresztül ismerhettem meg néhány holland gyülekezetet, lelkészt. Valójában az ösztöndíjas lehetőségem is úgy indult, hogy egy vidéki kis faluban az akkori principálisom, aki mellett segédlelkész voltam, kapcsolatban állt egy holland gyülekezettel. Az ő lelkészük ajánlotta a lehetőséget, mivel tudta, hogy a kampeni teológián van külföldieknek szóló ösztöndíj-lehetőség. A holland kultúrát akkor kezdtem jobban megismerni, amikor már ott voltam. Hollandia a korábbi aranykorszakának köszönhetően egy nagyon gazdag, sokszínű világ, amiben benne van a festészet, az irodalom, valamint a különböző keleti, afrikai és dél-afrikai hatások egyaránt. Ez a világ nagyon tág lehetőséget kínál az embernek, hogy tájékozódjon, nem csak Hollandiáról, hanem az általuk megérintett világról egyaránt.

A holland nyelvet teológusként azért érdemes tanulni, mert a holland teológia rendkívül nyitott minden teológiai irány és nyelv felé, és sokkal jobban összesűríti a teológiai irányzatokat, mint akár a német vagy angol irányzatok. Mondhatnám úgy is, hogy az ő konyhájukban főznek mindkét recept alapján, és sokkal kondenzáltabb teológiai ismereteket adnak át. Ha olvasok egy jó holland teológiai szakkönyvet, akkor abban megismerem a német véleményt, olvashatok benne francia vagy angol hatást is. Tehát érdemes holland nyelvet tanulni, mert a holland teológiai nyelvnek nagy aranytartaléka van azon a téren, hogy a saját véleményét hozzátéve jól össze tudja foglalni a más nyelven megjelent teológiai forrásokat.

Egyetemünkön a dékáni feladatok mellett tanszékvezető egyetemi tanár is. Milyen szerepet tölt be az életében a tanítás?

Ha a hallgatókat megkérdeznénk, valószínűleg nem egy klaszikus teológiai tanárként írnának le, aki a-tól z-ig mindent el szeretne magyarázni nekik. Én más módon próbálok közelíteni a hallgatók felé, olyan szempontból, hogy inkább a nyitottságukat, az érzékenységüket szeretném erősíteni, hogy az általam oktatott tanegységekben előkerülő témák kapcsán ne csak azt sajátítsák el, amit én elmondok nekik, hanem próbálják meg összevetni, összehasonlítani sok más elképzeléssel is. A tanításban számomra éppen az a jó, hogy megtaníthatom őket kritikusan gondolkodni. Nyilván az embernek az életkori „adottságából” eredően van annyi lehetősége, hogy némi tapasztalat is társul ahhoz, hogy elmondja, mégis merre lenne érdemes tájékozódni, vagy mi az a feltáratlan terület, ami a hallgatók által felderíthető lenne.

Mielőtt tanítani kezdett, évtizedekig lelkészként szolgált. Miben tér el egy gyakorló lelkész tevékenysége a tanítástól?

A gyakorló lelkési lét során – már e nevéből is kiindulva –, a gyülekezeti élet gyakorlatában sokszor azonnali válaszokra van szükség, míg a tanításban az ember felkészülhet a válaszadásra, több ideje van a tájékozódásra. A gyakorló lelkési helyzetben az addig tanultakból merítünk, a tanítás, oktatás ideje alatt pedig megpróbáljuk feltölteni a kimerülőben lévő tartalékainkat, vagy felkészítjük a hallgatókat arra, hogy legyen miből meríteniük a későbbiekben. Személy szerint a gyakorlati teológiáról beszélek, maga a szó is erről a gyakorlati világról beszél. Most már vannak lelkész-továbbképzések, mivel a tanultak előbb-utóbb kimerülnek, és egy lelkésznek képeznie kell magát, hogy frissítse tartalékait. A tanári és oktatói lét ezeknek a tartalékoknak a feltárása, aktualizálása, bizonyos mértékben a lelkési élet tapasztalatainak és a helyzet adta igényeknek megfelelően.

Egyetemünk a növekvő hallgatói létszám mellett is sikeresen megőrizte családias légkörét. Miben nyilvánul meg ez a Hittudományi Kar esetében?

A lelkészképző intézetek viszonylag „zárt” intézmények abban az értelemben, hogy elsősorban csak teológusok, leendő lelkészek vagy vallásanárok laknak az intézet által is felkínált internátusokban, kollégiumokban. Ez a jelenlegi Kárpát-medencei magyar nyelvű lelkészképzésekben nagyjából így van, ezért ez egy egészen családias hangulatot áraszt magából. Ennek vannak előnyei, mint hogy bármikor egymás segítségére tudunk lenni, vagy tudnak lenni a hallgatók, de vannak hátrányai is. Egy családban sokat tudunk egymásról, azt is, amit nem biztos, hogy kéne tudnunk. Tudjuk, hogy milyen volt teológus korában, ami a későbbiekre nézve lehet, hogy nem kívánt módon meghatároz egy-egy embert, pedig lehet, hogy húsz év elteltével már egyáltalán nem olyan. Tehát a családiasságnak lehetnek pozitívumai, mert odafigyelünk egymásra, törődünk egymással, de lehetnek negatívumai is, mert bizonyos „stigmákat” szerezhet az ember, amik a későbbi lelkési pályafutásában sokszor nagyon nehezen válnak felejtethetővé.

A családiasságra visszatérve most különös helyzet állt elő, mivel két különböző kollégiumban lettek elhelyezve a hallgatók. A két kollégium szétválasztja őket, így a találkozási lehetőségeik minimalizálódtak. Most kezdenek utalásokat tenni arra, hogy hiányzik egy olyan közösségi tér, ahol együtt tudnánk lenni. Ez azért érdekes számomra, mert amikor együtt voltak, nem biztos, hogy érezték ennek az értékét, most viszont hiányzik nekik valami, legalábbis a visszajelzéseik alapján. Ez a családiasság egy hagyomány és hagyaték is a lelkészképzésben, amihez már hozzászoktunk mi is, és a hallgatók is. Szabó püspök úrnak az egyik fő gondolata, hogy a lelkészek nehezen tudnak közösségben élve gondolkodni, és ez a lelkészképzés idején bevált, használt kötelező együtttlakás segít bennünket, hogy megtanuljunk közösségi formában is gondolkodni.

Milyen előnyei, esetlegesen nehézségei vannak Dékán úr szerint, ha valaki egy Budapest méretű világvárosban tanul lelkésznek?

Mindenképp az előnyei közé tartozik, hogy az ember nagyon sok dolgot láthat, tájékozódhat. Ez egy óriási előny. Tapasztalatból mondom, mivel olyan teológiákon is oktattam, ahol ezek a kulturális vagy más lehetőségek kevésbé voltak adottak. Ilyen szempontból nagy lehetőség a hallgatóknak egy világvárosban tanulni. Másrészt viszont könnyen „elcsábíthatja” a hallgatókat egy olyan irányba, ami a személyes útjuk szempontjából nem szerencsés. A múltamból vissza tudom idézni, hogy voltak olyan évfolyamtársaim, akiket „elcsábított” ez a világ, és egy-két év után abbahagyták tanulmányaikat. Nem tudták megfelelő módon meghúzni azt a határt, hogy mi az, ami még megengedhető, és mikortól élünk már csak a helyzet kínálta lehetőségeknek. A világvárosban való tanulásnak előnye a kitekintés és a tájékozódás lehetősége, de egy leendő teológus-lelkésznek egészséges önfegyelemre is szüksége van ahhoz, hogy megfelelő mértékben tudjon tartani a kínálat adta lehetőségekben, és megtalálja az egyensúlyt.

Dékán úr életének – Hollandiát leszámítva – valamennyi állomáshelye a Dunántúlhoz kapcsolódik. Van esetleg olyan régió a Dunántúlon belül, ami különösen kedves a szívének?

Nagyon jó emlékekkel bírok a belső-somogyi gyülekezeteket, Nagyatádot és környékét illetően, tehát egy viszonylag szórványhelyzetben lévő református vidéken töltött hosszabb, összesen 6-7 évig tartó időszakról. Megvan ennek a személyessége is, hi-

fotó: Kalocsai Richárd

szen ott születtek a gyermekeink, és megvan az az érdekessége, hogy nem a magam jószántából kerültem oda, hanem odahelyeztek, mégis nagyon jó emberekkel találkoztam, így egy rossz dologból végül jó dolog lett. Nagyatádon és környékén sok gyülekezet volt, sok jó emberrel találkozhattam, akik segítségünkre voltak, jóindulattal voltak felénk. Nagyatád környéke rengeteg emberi értéket jelent számomra. Kétségtelen viszont, hogy a feleségem Balaton közeli, Balatonszárszóra pedig a rendszerváltás idejében kerültünk, így a rendszerváltás és a helyszínváltás majdnem egyszerre jött el számunkra. Ez a terület nagyon otthonos számunkra.

A Magyarországi Református Egyház Doktori Kollégiuma Pasztorálpszichológiai szekciójának elnöke. Mivel foglalkozik a pasztorálpszichológia?

Gyökössy Endrét mindenképp megemlíteném, mivel ő szorgalmazta, hogy a református Doktorok Kollégiumában legyen egy pasztorálpszichológia szekció, és még az ő életében sikerült létrehozni. Ennek vezetésében a Karunkon dolgozó Dr. Németh Dávid professzor úr komoly lépéseket tett, és segített a szekció megerősítésében. A szekció próbálja összegyűjteni azokat a lelkigondozással foglalkozó teológusokat vagy nem egyházi alkalmazásban álló pszichológusokat, akik úgy közelednek a lelkigondozáshoz, hogy abban a teológiai és pszichológiai háttér egy egészséges ötvözetben a segítséget kérő javára tudjon lenni. A pasztorálpszichológia az én értelmezésem szerint egy olyan irányzat, amely azokat a lelkigondozás számára hasznosítható pszichológiai hatásokat használja, amelyek a Szentírás üzenete mellett a gyógyulás, a személyes segítségkérés útját és megoldási lehetőségeit előresegíti. A pasztorálpszichológia megengedheti magának, hogy válogat a pszichológiai irányza-

tok között, és azt használja, amelynek emberképe megegyezik vagy közel áll a Szentírás emberképéhez, vagy, ahogy mondani szoktuk, a szentírási antropológiához.

Egy előadásban egyszer említette, hogy Ön egy „cuvée”. Miért éppen erre a kifejezésre esett a választása? A hasonlat esetleg a borkultúra iránti érdeklődésről is árulkodik?

A cuvée eredendően úgy jött a gondolataim közé, hogy édesapám révén a nevem egy bolgár név, a nagyapám száz évvel ezelőtt jött ide kertészkedni Bulgáriából. A család itt Budapest környékén, részben Óbudán, részben a Csepel-szigeten kertészkedett. Nagybátyáim, nagynéném halálukig bolgárkertészek voltak a Budapest környéki agglomerációban. Édesapám ortodox, édesanyám református volt, innen is ered a cuvée mint keverék. A másik, egy sokkal személyesebb rész, hogy édesanyámnak és édesapámnak is a második házasságából születtem, és mindketten az előző házasságukból hoztak gyerekeket magukkal, akik az én testvéreim lettek, így itt is történt egy keveredés, összeelegyítés. Tehát a szüleim és az ő házasságuk révén egy keverék, azaz egyfajta cuvée alakult ki, de ebben benne van a már korábban említett holland kultúra is. A holland konyha is egyfajta cuvée, mert mindenhol hoznak valamit, össze tudnak váltogatni sok helyről sok mindent, amiből végül egy jó dolog lesz. A teológiájuk is az én értelmezésemben egy sok helyről sok dolgot összegyűjtött jó teológia, ami összegyűjtve válik jóvá, de mások ezt természetesen megkérdőjelezhetik. Nem mindenki szereti a cuvée-t, de én szeretem a holland teológiát is. A borkultúrára áttérve: a Balaton környékén több gyülekezetnél voltam lelkész vagy helyettes lelkész, ahol a gondnokok, presbiterek nagyon jó, minőségi borászok voltak, és még napjainkban is azok. Nekik köszönhetően ismertem meg a jó borokat, és ők tanítottak meg arra, hogyan kell a jó cuvée-t értelmezni.

Ismerd meg a képviselőidet!

Cikkünkben megismerheted a hallgatói önkormányzatok vezetőit és a szervezetek főbb tevékenységeit. Ne feledd: előtted is nyitva áll az ajtó, ha érzel magadban elhivatottságot, és közéjük szeretnél tartozni!

Egyetemi Hallgatói Önkormányzat

Czikó Györgyi vagyok, a HTK IV. éves lelkes szakos hallgatója és egyben az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnöke is. Kicsi koromtól kezdve fontos számomra, hogy a közösséget építsem, így voltam először az általános iskolában, majd pedig a középiskolában DÖK tag. Egyetemünkön a HÖK munkájába először a kari önkormányzatban csatlakoztam be, mint gazdasági titkár. Nem sokkal később EHÖK alelnök lettem, majd november 7-én az EHÖK választmánya megválasztott elnökének. A választás után egy vágy fogalmazódott meg bennem: „*Én egy egyetem EHÖK elnöke akarok lenni és nem négy karé.*” Ennek egyik első lépéseként a 2018-as Gólyabált már a teljes egyetem részvételével sikerült lebonyolítani.

Az EHÖK másik tisztségviselője Ökrös Réka, aki az Állam- és Jogtudományi Kar végzős jogi asszisztens hallgatója. További tanulmányait jogász szakon szeretné folytatni, így biztosan fogtok még találkozni vele. Feladatai közé tartozik a közös szakmai és kulturális programok létrehozása, amely a kari hallgatói önkormányzatok együttműködését erősíti. Aktívan részt vesz az ÁJK Hallgatói Önkormányzat feladatainak ellátásában, ezen kívül a Bocskai István Szakollégium tagja is.

Az előttünk álló időszakra nézve célunk, hogy a hallgatók számára olyan körülményeket, kulturális- és szabadidőprogramokat és lehetőségeket tudjunk biztosítani, amelynek segítségével egy összetartó egyetemi közösség kialakítását segíthetjük. Az EHÖK látványosabb feladatai közé tartozik a hallgatói érdekképviselő különböző szintereken (egyetemen belül és azon kívül is), valamint összegyetemi programok szervezése, mint a gólyabál vagy a gólyatábor. Ezeken túl rengeteg olyan adminisztratív feladatot látunk el, amelynek csak az eredményei látszódnak olykor-olykor a hallgatói közösség egésze előtt. Velünk együtt minden kar 3-3 tagot delegál az EHÖK Választmányába, akikkel közösen döntünk a hallgatóság egészét érintő ügyekről.

cziko.gyorgyi@kre.hu
okros.reka@kre.hu

Czikó Györgyi

Állam- és Jogtudományi Kar Hallgatói Önkormányzat

Pelsőczy Borisz vagyok, a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Hallgatói Önkormányzatának elnöke. Jelenleg harmadéves joghallgató vagyok, főbb érdeklődési területem a polgári jog. E tág szakterületen belül a gazdasági jog, az ingatlan jog, az építési jog, illetve az agrárjog valamelyikével szeretnék foglalkozni a későbbiekben. Csapatjátékosnak, alkalmazkodónak és precíznek tartom magamat. Számomra az elnöki pozíció nem csak presztízt jelent, hanem komoly munkát, felelősséget és kihívást. Úgy gondolom, hogy azokat a készségeket, tudást, amit a jelenleg végzett pozícióm alatt szerzek meg, a későbbiekben remekül tudom majd alkalmazni. Maga a munka elég sokrétű. Sokan azt hiszik, hogy csak egyetemi rendezvények megszervezéséről szól a munkánk, de valójában ez nem így van. Az érdekképviselőtől, az egyetem képviselőtől és a rendezvények szervezésén keresztül a bizottsági üléseken való részvételig terjed ki a munkám. Számomra fontos, hogy mit gondolnak a hallgatók az egyetemről, s hogy minél jobban kielégíthessük igényeiket mind szakmailag, mind fakultatív rendezvények keretében. Főbb terveim közé tartozik, hogy a közeljövőben megrendezésre kerüljön az ország első Budapesti Jogi Egyetemi Napok konferenciája, ami által a budapesti jogi egyetemek hallgatói még jobban megismerhetnék egymást és a másik intézményt.

pelsoczi.borisz@kre.hu
krea.jk.hok@kre.hu

Pelsőczy Borisz

Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar Hallgatói Önkormányzat

Szabó Ábel vagyok, a Károli ötödéves magyar-történelem osztatlan tanári szakos hallgatója. 2017 májusában választott meg a küldöttgyűlés a Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar Hallgatói Önkormányzat elnökévé. Elnöki megbízatásom ez év májusában ér véget, így talán aktuális is a számvetés.

Megválasztásomkor Pál apostol Galatákhoz írott levelének egyik igeszakaszát választottam mottóul: „Egymás terhére hordozzátok, és úgy töltsétek be a Krisztus törvényét.” (Galata 6,2) Közel 60 munkatársammal együtt megtisztelő szolgálata

kaptunk feljogosítást: közösséget kell építeni. Ahhoz, hogy a hallgatói élet szervezésében sikereket érjünk el, először is cél tudatos, áldozatkész munkatársakra van szükség. Úgy érzem, elnökségem alatt sikerült egy nyitott, empatikus, elhivatott közösséggé formálni a Hallgatói Önkormányzatot.

Mindig is fontosnak tartottam, hogy a szórakozási lehetőségek mellett a közéleti kérdések is teret kapjanak egy-egy program keretében. Büszke vagyok arra, hogy tavaly az Alapjogokért Központ meghívott munkatársaival beszélgethettünk az ukrán nyelvtörvénnyel kapcsolatban. Most márciusban a 94 éves Regéczy-Nagy László 1956-os elítélt látogatott el hozzánk, hogy átadja nekünk mindazt, amit megélt és túlélt, ezzel is emlékezve a kommunizmus áldozataira. Közösségépítés szempontjából sikerként könyvelhetjük el, hogy az őszi szemeszterben a Történettudományi Intézzel közösen sikerült egy háromnapos tanulmányi kirándulás keretében elvinni a hallgatókat Felvidék történelmi színhelyeire. Örömteli, hogy a HÖK által szervezett zenés estek, tematikus bulik évről-évre egyre több hallgatót vonzanak.

A gólyatábor kitüntetett fontosságú rendezvény minden Hallgatói Önkormányzat számára. Nemcsak azért, mert az első egyetemi élményt sokaknak ez a rendezvény nyújtja, hanem azért is, mert a HÖK utánpótlását innen meríti. A tavalyi új helyszínen, Tatán megrendezett gólyatábor után 16 elsőéves hallgató csatlakozhatott hozzánk. Munkánkért az igazán nagy elismerést akkor kapjuk, ha egy-egy sikeres rendezvény után megkérdezik: szimpatikus az, amit csináltok, hol tudok jelentkezni?

szabo.abel@kre.hu
krebtk.hok@kre.hu

Szabó Ábel

Hittudományi Kar Hallgatói Önkormányzat

File Péter vagyok, IV. éves lelkész-teológus szakos hallgató, decemberig a Hittudományi Kar Hallgatói Önkormányzatának az elnöke. A jövőben Kelet-Ázsiában tervezek misszionáriusként dolgozni, főként japán nyelvterületen – ahhoz, hogy ez sikerüljön, a Bölcsész- és Társadalomtudományi Karon japán minor szakon is tanulok.

A január 23-i tüzeset jelentősen megváltoztatta a korábbi elképzeléseket, és a HÖK munkájának középpontjába a Kar fizikai és lelki újjáépítése került. Jelenleg teljes erővel küzdünk, hogy a termék és a közösségi terek otthonosak legyenek a hallgatók számára, hiszen most több időt vagyunk ezekben, az ideiglenes szállásaink távolsága miatt.

A hallgatók bizalma nem egy magától értetődő dolog, hanem valami olyan, amit kiérdemel az ember – a mostani szituáció azonban olyan kényszerhelyzet elé állított minket, amiben egyik pillanatról a másikra kénytelenek voltunk az elnökség tagjaival együtt a legjobbat nyújtani, hogy minden helyzetben társaink érdekeit tudjuk érvényesíteni. Istennek hála kiváló munkatársakat kaptam magam mellé, mind az elnökségi tagokban, mind a bizottságok tagjaiban és a kari tisztségviselőkben, akikkel baráti, sőt, testvéri közösséget is alkotva építjük a jövőt nem csak magunk, hanem a leendő hallgatók számára is. Így, rendkívüli körülmények között, de ebben a félévben is igyekszünk hagyományos programjaink

közül, amennyit csak tudunk, megvalósítani (filmklub, társasjáték-est, több kreatív és csapatépítő program). Jelen vagyunk továbbá a felvételizők mellett a többnapos alkalmassági vizsgáinktól kezdve a gólyatáboron át, egészen a gólyabálig, ami után a mentori program segítségével kísérjük boldogulásukat a teológián. Számunkra ugyanis a közösség kulcsfontosságú – hiszen minőségében a hagyományostól eltérő hivatásokra készülünk, ahol a jövőben is meríthetünk az itt szövődött kapcsolatainkból. Ezek megfelelő kiépítése pedig a mindenkor HÖK számára első rangú feladat kell lennie.

file.peter@kre.hu
htk.hok@kre.hu

File Péter

Tanítóképző Főiskolai Kar Hallgatói Önkormányzat

A TFK Hallgatói Önkormányzata az egyik, ha nem a legkülönlegesebb Egyetemünkön, hiszen két helyen működünk egyszerre, emiatt pedig két elnökünk és alelnökünk is van. A székhelyünk Nagykőrösön található, ahol Szova Zsuzsanna az elnöki, Vass-Eysen Ákos pedig az alelnöki posztot tölti be. Budapesten pedig Vrbáski Anita az elnök, Ballai Míra, azaz jómagam pedig az alelnök vagyok. Hallgatói Önkormányzatunkban nagyon sok és színes egyéniség található. Mindannyian másban vagyunk jók, mást szeretünk, máshoz értünk, de mégis összeköt bennünket az, hogy önként vállaltuk a tagságot, mert mind éreztük, hogy ezt szeretnénk csinálni.

A Hallgatói Önkormányzat egyik alapvető feladata a hallgatói érdekképviselés, azaz leegyszerűsítve, ha bárkit, bárhol igazságtalanság ér, vagy nem tudja, hogyan kell igényelni a tanulmányi ösztöndíjat (nem kell igényelni), vagy a szociális ösztöndíjjal gyűlik meg a baja, minket kereshet. Mi szervezzük többek között a gólyatábort, a gólyabált, és a Károli Közösségi Napokon is találkozhatok olyan programokkal, amit mi biztosítunk számotokra. Annak érdekében, hogy a lehető legbiztosabb információval tudjunk nektek szolgálni, folyamatosan képezzük magunkat, konferenciákra járunk, illetve gyakran tartunk csapatépítő tréninget is.

A Tanítóképző Főiskolai Kar Hallgatói Önkormányzata olyan, mint egy család. Nem vagyunk túl sokan, de mind ismerjük egymást, és ha valamelyikünk elakad a tennivalói között, biztos lesz olyan közöttünk, aki segít neki. Folyamatosan kapcsolatban állunk az EHÖK-kel és a többi karral is, hiszen sok programot velük együtt szervezünk.

Amennyiben érdekel titeket bővebben is a munkánk, szeretnétek megnézni, mit csinálunk, esetleg ti is szeretnétek a HÖK tagjai lenni, van rá lehetőség. Minden félévben két alkalommal jelentkezhetek az utánpótlás-képzésünkre, ahol sok hasznos információt tudhattok meg, üléseinkre is eljöhettek.

vrbaski.anita@kre.hu
kretfk.hok@kre.hu

Ballai Míra és Vrbáski Anita

„Az életet úgy lehet szeretni, hogyha az ember átöleli, és tiszta szívvel éli”

– interjú Pásztor Annával

fotó: TV2

Többszörös Fonogram-díjas énekesnő, dalszerző, előadóművész, színésznő, de talán kevesen tudják, hogy Egyetemünk anglisztika szakos hallgatója is egyben. Pásztor Anna szerint a hit segítette őt magasságokban és mélységekben, interjúból pedig az is kiderül, milyen különleges témát választott szakdolgozatához.

Miért pont a Károlira esett a választás?

Nagyon szimpatikus volt nekem maga az intézmény, hogy jóval kisebb volt, mint például a konkurens ELTE. A felmenőim között baptista prédikátorok és teológusok vannak, akikhez a református egyetem abszolút közel áll, ezért döntöttem mellette. Nagyon jó döntés volt. Emlékszem, hogy már a felvételinél is nagyon kedvesek voltak. Az írásbelinél elfogadták a maximális pontszámú proficieny vizsgámat, és az egyenértékű volt a maximális pontszámú írásbelivel. A szóbelin kérdezték, hogy miért szeretnék angolt tanulni. Már akkor is félig angolul, félig magyarul írtam a dalszövegeimet, attól függően, hogy milyen dal volt.

Elmondtam pár angol versemet a felvételiztető tanároknak, professzoroknak, akik kedvesen mosolyogtak, megdicsérték és maximális pontszámot adtak a szóbelimre.

Milyen szakon tanul?

Igazából már abszolváltam anglisztika szakon, csak le kell adnom a szakdolgozatomat. Egy kicsit megkéstem ezzel, mert születtem két babám, és a zenekar körüli teendők is megsaporodtak, úgyhogy tervben van még, hogy leadom a szakdolgozatomat. Főleg azért, mert nagyon izgat a témája, amelynek magyar címe: Isten keresése a 21. századi angolszász rockzenei dalszövegekben. Fabiny Tibor professzor már elfogadta a témavezetői felkérést, és nagy érdeklődéssel várja, úgylát csak idő kérdése.

Melyik zenekarok kerülnek különösképpen feldolgozásra?

Rockzenekarból valóban tengernyi van, de nekem angolszász kell a 21. században, és olyan, aki tényleg Istent keresi, tehát ez leszűkíti a kört. Vannak nagy kedvenceim, akiknek a szöve-

geit átbújom. Azt tudom, hogy Stingnél, a U2-ból Bononál, vagy akár a Rolling Stonesnál is lehet kopogtatni. Szeretném megnézni pro és kontra azt is, hogy mi okozhatja, hogy ennyi gyűlölet, agresszió és istenellenesség jelenik meg a metál zenében. Tehát a motivációt is vizsgálom, hogy a teljesen hívők által játszott rockzenék miben térnek el, milyen motiváltsággal készülnek. Isten keresése mint motiváció megjelenik majdnem mindenhol a zenében – nagy traumák előtt, után, alatt. Ez lehet, hogy kicsit abszurd, de Isten legalább olyan motiváló a rockzenei szövegekben, mint a szerelem, és azért valljuk be, a szerelem az egyik legnagyobb motiváció a dalírás során.

Milyen az együttműködés a tanár úrral?

Fabiny professzor a szívem közepe! Mindig úgy marad meg az emlékezetemben, mintha legalábbis az angol királyoknak egy kései leszármazottja lenne. Az eleganciája, a beszédstílusa, az előadásmódja, az angol irodalomért való rajongása engem borzasztóan motivált. Egy picit mindig szeretek túlteljesíteni: egy szóbeli vizsgára megtanultam Fabiny professzor összes kedvenc idézetét, mert nekem is nagyon tetszettek. A vizsga közben – sosem fogom elfelejteni –, beszélt ő is. A szóbeli vizsga kellős közepén együtt szavaltunk. Az akkor elhangzott idézetekből később írtam egy számot angol nyelven, Mars címmel, amelybe Fabiny Tibor kedvenc Shakespeare idézeteiből is tettem.

Tud azonosulni a református identitással?

Én a családban egy igazi felekezet nélküli feketebárány vagyok. Nem csak a nagynénémnek, nagybácsikámnak, nagyapámnak és dédnagyapámnak, hanem nekem is pulpitus jutott. A rockzene pulpitusa, ami egy 21. századi szószék. Innét próbálom a jóra, az igazra, a szabadságra, lényegében a hangsúlyos dolgokra tanítani az embereket. Nyilvánvalóan ezt nem lehet összehasonlítani a nagyapám, meg a dédapám prédikációival, de ez is egyfajta jóra törekvés: az embereket boldoggá tenni és a jó irányába terelni.

A zene segíti a hit megélésében, vagy inkább a művészetétől függetlenül gyakorolja?

A hitet nem lehet semmitől sem különválasztani. A hit átszövi az univerzumot, és ha az ember hagyja, akkor őt is. Megfordítanám: nem a zene, hanem a hitem segít mindenben. Egy egész életen keresztül segít elviselni a nagy mélységeket és magasságokat. Mindenhol bátran és őszintén elmondtam, hogy hiszek Istenben, de nem vagyok felekezethez köthető. A dalszövegekben nagyon gyakran megjelenik Isten. Van egy számunk, a Néha, amelyben a refrén így hangzik: „Néha olyan hangosan kiabálok, hogy süket lesz tőle Isten, de még mindig jobb, ha mérges, mintha nem figyelne rám...” Nagyjából ez a kapcsolatom Istennel. Sőt, van egy angol nyelvű számunk, az Ánem!, amiben konkrétan angolul szól az Úri ima, és a versszakokban is van egy fohász. Ezek egy halandó ember imádságai, úgyhogy a szakdolgozatomat is ezért szeretném Isten rockzenei szövegekben való kereséséről írni.

Egyszer azt mondta, az éneklést személyes missziónak tekinti. Mi a misszió programja?

Nem vagyok ilyen előre tervezős ember. Kész csodának tartom, hogy egy rockzenekar élén állhatok, s hogy rengeteg ember kíváncsi a mondanivalómkra. Néha van bennem olyan érzés, hogy egyik pillanatról a másikra ez elröppen, mint egy álom, úgyhogy

soha sem voltam az a tervezgetős ember. Csak művészi tervek szövegei, amiket szeretnék megvalósítani, mint egy álmot, mint például egy koncertsorozatot, vagy szimfonikus koncertet, vagy akár egy színháziasított rock koncertet. Ilyesmikről álmodok, de az, hogy pontosan kitaláljam, mit hogyan akarok csinálni, hogy lesz az életem, az szerencsére nem megy.

Milyen üzeneteket szeretne átadni, közvetíteni az emberek felé, és milyen eszközökkel teszi ezt?

Nem szeretném az emberek szájába rágni, hogy mi a jó, mivel én sem tudom pontosan. Egyetlen egy dolgot tudok, ami a legfontosabb az életben, és az a szeretet. Egymás szeretete, az élőlények, a természet szeretete, és az élet szeretete. A *Márti dala* azért lett olyan híres, mert kor és nemre való tekintet nélkül mindenkit megfogott – egészen idős asszonyokat és pici gyerekeket, hard rockereket és popzene-rajongó tiniket is –, mert az üzenete nagyon egyszerű: szeressétek az életet. Az életet úgy lehet szeretni, hogyha az ember átöleli, és tiszta szívvel éli. Emellett minden mástól, ami az élettől elvonja, eltaszítja, vagy ami az életet befeketíti, attól megpróbál távol maradni. Mivel én nem tudom, mi az igaz szabályrendszer, nem is próbálom elmondani, vagy pontokba szedni, hogy mit szabad és mit nem. Az ember úgyis érzi. Szerintem a legnagyobb bűn, amikor az ember elfecsérli a másodperceket, órákat, napokat, heteket, életeteket.

Az Anna and the Barbies zenekar idén ünnepli 15. születésnapját, amelynek alkalmából júniusban a Heuréka Pop Orkestrával kiegészülve Kis éji Rock and Roll fantáziánéven adnak jubileumi koncertet a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon.

Önértékelés a külsőnk árnyékában

– Lelkimorzsa a KAPSZLI tollából

Mi az első dolog, amit észreveszel egy emberen? Ha csak sétálsz az utcán vagy az egyetem folyosóján, esetleg nézelődsz a buszon vagy a metróban? Természetesen a külsője. Egy burok, egy kis vékony kültakaró, amely talán a legkisebb részét jellemzi a személy valójának. Mégis hatalmas erővel bír, meghatározza és átalakítja az embertársainkról alkotott gondolkodást, véleményt, hozzáállást és ítéletet.

Egyetlen statikus kép rengeteg társas jellegű információt hív elő a tudatunk mélyéről, amely alapján képesek vagyunk kategorizálni a másik embert rassz, nem és életkor szerint, ezen kívül jellemvonásokat társítani az illetőhöz, úgy, mint megbízhatóság, kompetencia és identitás. Természetesen ezek az ítéletek pozitív vagy negatív irányban történnek, az emberek társítják a vonzó kinézetet a jó tulajdonságokkal. Ezt a jelenséget holdudvar-hatásnak nevezzük (Dion, Berscheid, Walster, 1972), amely sztereotípiák alapján a kellemes megjelenésűek olyan benyomást tesznek ránk, melyből következően automatikusan szimpatikusakká válnak számunkra. Ez az asszociáció magában hordozza az ellenkező eset jelenlétét is, amely szerint a kevésbé vonzó megjelenésű emberek hátrányból indulnak a társas kapcsolataikat illetően. Ekkor merül fel bennünk a kérdés, hogy „Mi bír olyan hatalommal, hogy meghatározza, hogy mi számít szépnek, hogy eldöntse, hogy én szépnek számítok-e, vagy nem?”

A szépség definíciója koronként változik, és az esztétikai elvárások elsősorban a női nemet érintik. A nyugati kultúrában a 20. század nagy részében, valamint napjainkban a fehérbőrű, szimmetrikus arcú, vékony alkat jelentette és jelenti a női szépséget. Ijesztő belegondolni, hogy milyen szinten befolyásolja a social media platformjain látott példa a megítélésünket. Ez alapján készült egy felmérés (Jucker, Thornborrow, Boothroyd, Tovee, 2017), amelyben olyan nicaraguai lakosoknak mutattak modellek képeit, akik az internetről elszigetelt területen laknak. A kísérleti személyek egyik fele pluszos méretű, a másik fele vékony modellek képeit látta. Ezután megkérdezték a véleményüket az ideális női testről, amely az előtte, képen látott alkathoz igazodott.

Mostanában megjelent a testpozitív felfogás, és ezzel együtt számos különböző testalkattal találkozunk az internet portáljain, de még így is jelentősen dominál példaként a vékony modellalkat. Ezáltal azt feltételeznénk, hogy legalább az esztétikai etalonok, akik divatmagazinokban, hirdetőplakátokon, divatbemutatókon jelennek meg és minden szempontból stílusikonnak számítanak, elégedettek a külsőjükkel. Azonban ez nincs így: „Bizonytalan vagyok, mert minden egyes nap azzal kell foglalkoznom, hogy hogyan nézek ki.” – mondta Cameron Russell, a több mint 10 éve a szakmában dolgozó modell. Russell úgy gondolja, hogy lehetnek bármilyen vékony lábaid és fényes hajad, ettől ez még nem fog boldoggá tenni. A modellek számára adottak a fizikai külsőt vonzóként meghatározó gének, de nem megküzdene az érdemeikért, hanem szinte csak megtörténik velük az egész.

Az életben elért sikereinket büszkeség kíséri. Ez egy nagyon fontos motivációs forrás, mivel a pozitív érzelmi töltet ösztönzi

az embereket az újabb célok kitűzésére és az elérés folyamatával járó akadályok leküzdésére. Ezen kívül jelentősen növeli a személy önértékelését és önbizalmát. Kétfajta büszkeséget különböztetünk meg, az egyik a múltbeli önmagunkhoz képest elért fejlődésből adódó, a másik pedig a környezetünkkel való összehasonlításon alapuló versenyszerű büszkeség. A két típus különbözően hat az önbecsülésünkre, az érzelmeinkre, a gondolkodásunkra és a viselkedésünkre. A cél az lenne, hogy a két tényezőt egyensúlyban tartsuk, amely komoly belső konfliktust vethet fel a modellek esetében. Ezzel az eltolódással magyarázható a Russell által közvetített bizonytalanság.

De hogyan várhatjuk el egy átlagembertől, hogy elégedett legyen önmagával, ha a modellek önbecsülése sem igazolja az elképzeléseinket? Az épphogy tinédzserré vált, 13 éves amerikai lányok több mint fele nem szereti a saját testét (Maine, 2011). Még alig indultak el a nőiesség kibontakozásának útján, mikor már szembe kell nézniük a környezet, a társadalom és a közösségi média által felállított elvárásokból adódó önértékelési nehézségekkel. Az ebből kiinduló nyomás sok esetben önbizalomhiányt, testképzavart és étkezési rendellenességet eredményez. A legnagyobb probléma a torzított valóságból adódik. A képek egyetlen pillanatot jelenítenek meg beállított pózban, öltözetben, világításban és utómunkálatokkal tovább tökéletesítve a kompozíciót, amely mégis úgy jön szembe velünk az interneten napi szinten, mint a legélethűbb, legspontánabb fotó. Így hát egyértelművé válik, hogy a felszínes külső hatalmas erővel és befolyással bír a sebezhető belsőnkön.

Nem létezik tökéletes! Senki sem néz ki így a hétköznapiakban. Emberek vagyunk, és egyetlen eszközünk ezen ingerek leküzdésére, ha elfogadjuk magunkat, a tökéletlenségünket. Szeretettel és könyörülettel fordulunk magunk felé, annak érdekében, hogy kiteljesedhessünk az életben.

Kiss Orsolya
pszichológia BA, I. évfolyam

Bazán László
pszichológia BA, III. évfolyam

Mi is az a KAPSZLI?

A KAPSZLI a Károli Gáspár Református Egyetem pszichológia szakos hallgatói köre, legfontosabb céljuk, hogy a pszichológiai ismereteket mind szakmabeliek, mind laikusok minél szélesebb köréhez eljuttassák. Honlap: www.krekapszli.hu

Jól vagyok! Jól vagyok?

Az egyetemi évek gyakran nehezzé válhatnak egy fiatalnak, aki éppen csak kilépett a középiskolából; elbizonytalanodott, hogy jó irányba halad-e; fél a vizsgáktól; magánéleti gondokkal küzd; vagy éppen most készül kilépni az egyetemről a nagyvilágba. Merjünk segítséget kérni barátoktól, családtagoktól, de akár szakemberektől is. A Károli Gáspár Református Egyetem kortárs segítői a Soulító keretein belül a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar hallgatói számára ingyenes foglalkozásokat tartanak, ezzel segítve a hallgatók életét.

Sajnos sokak fejében él az a gondolat, hogy egyedül kell megoldania a gondjait, holott ez nem így van. Számos opció közül választhatnak a hallgatók, akik úgy döntenek, hogy szeretnének beszélgetni egy szakmailag felkészült, empatikus és elkötelezett segítővel. A **Soulító** lehetőséget kínál csoportos foglalkozáson való részvételre is. Ilyen például a Filmklub, ahol egy film megnézése és a közös gondolkodás után a felmerülő kérdésekre együtt keres választ a csoport. Akit inkább az önismeret foglalkoztat, az csatlakozhat az **Identity Klub**hoz. Az Identity egy önismereti társasjáték, amely során a résztvevők irányított kérdések alapján gondolkozhatnak saját magukról, lehetőségük van mások gondolataiba is belelátni, és, ami talán a legfontosabb, megtapasztalhatják, hogy az egy-egy téma kapcsán felmerülő gondolatokat és érzelmeket miként képesek szavakba önteni. A másik felkínált út az önismerethez a Dixit társasjáték. Nem véletlenül lett az elmúlt idők egyik legkedveltebb partijátéka, mivel nagyszerű szórakozást nyújt, és emellett fejleszti a játékosok önismereti és kommunikációs képességeit.

Abban az esetben, ha valaki inkább szeretne csak önmagára koncentrálni, lehetőség van a Soulítónál egyéni foglalkozások igénybevételére is. A kortárs segítő bemutatkozása alapján ki tudja választani a hallgató, hogy melyik az a segítő, akinek az érdeklődési és szakterülete megegyezik a témával, amellyel a hallgató érkezik a beszélgetésekre. A soulítók pszichológia, mentálhigiéné, valamint teológia szakos hallgatók és „öregdiákok”, akik elvégezték a kortárs segítő képzést. Ezeken a beszélgetéseken a fókusz a tanuló gondolatain, érzésein, problémáin, kérdésein van. Ezek az alkalmak nagyon mások, mint egy barátal való beszélgetés, mivel ez egy kívülálló szakemberrel zajlik, aki előítéletek nélkül meghallgat, és akit köt a titoktartás. Nincs meghatározott téma, bármilyen problémával, gondolattal lehet érkező.

Fontos, hogy ne essünk abba a hibába, hogy azt gondoljuk, másnak sokkal jobb. Mindenki a saját életét éli meg, a saját nehézségeivel küzd. Gyakran csak arra van szüksége valakinek, hogy meghallgassák, és rávilágítsanak egy másik nézőpontra. A Soulító segítői azon dolgoznak, hogy a hallgatók, akik felkeresik őket, megtalálják a kérdéseikre saját válaszaikat; képesek legyenek másik szemszögből tekinteni a problémáikra, amikor kilátástalan a helyzet; megtanulják kezelni az életükben az érzelmi hullámvölgyeket és a nehézségeket, amelyek bármikor adódhatnak; és képesek legyenek kiegyensúlyozott életet élni. A kortárs segítő szeretettel várnak bárkit, aki úgy érzi, hogy jót tenne neki egy kis beszélgetés.

Ismered a KONT@KT-ot?

2014-ben indult útjára a bármikor, bárhol elérhető Online Hallgatói Tanácsadás a KRE minden jogviszonnyal rendelkező hallgatója számára. E-mailes, anonimitást biztosító kapcsolat keretében segítő foglalkozású, képzett mentálhigiénés szakemberek válaszolnak a szervezethez forduló hallgatók életvezetési, párkapcsolati, érzelmi, családi, pályaválasztással kapcsolatos vagy önismereti kérdéseire. Az online szolgálat a nap 24 órájában fogadja a leveleket, amelyekre három napon belül választ küldenek. A szolgálatot e-mailben keresőknek személyre szóló levelező kapcsolatban, titoktartás mellett nyújt támogatást a KONT@KT egyik szakembere. Honlap: kontakt.kre.hu

Gyönyörű kertek a városban

A tavasz közeledtével nincs is jobb annál, mint kimenni a természetbe – sportolni, sétálni vagy csak ücsörögni egy fa árnyékában. Vizsgaidőszakban sokan választják a szabad ég alatt való tanulást. Cikkünkben összeszedtük, milyen lehetőségeitek vannak, ha Budapest füves, parkos kertjeiben szeretnétek kapcsolódni.

foto: Wikipédia

Károlyi-kert

A Belváros legrégebbi kertjét, a Hauszmann Imre utca és a Magyar utca találkozásánál fekvő parkot 1932-ben nyilvánították közkertté. Az angolkerteket idéző elemekkel kialakított park hatalmas károkat szenvedett az 1838-as árvíz során, majd a II. világháború alatt rongálódott meg. Egykor a Károlyi család tulajdonát képezte, ma egy körbekerített, francia stílusú, a városban egyedülálló hely. Hívogató bejáratát, gondozott növényeit és kedves kis ösvényeit látva biztosak lehetünk benne, hogy valódi menedékhez érkeztünk, ami elfeledtetni velünk fárasztó napunkat.

Mechwart-liget

A Margit körútról könnyen megközelíthető ligetet 2010 nyarán teljesen felújították, melynek során többek között új díszburkolattal látták el, és a régi szökőkút helyett is teljesen új készült. Szépsége mellett rendkívül praktikus is, hiszen a szökőkút remek helyszín fotózáshoz, a liget területén pedig ingyenes a wifi használata. Különösen alkalmas emiatt szabadtéri tanulásra is, ha valaki a friss levegőn szeretné bővíteni tudását vizsgaidőszakban.

Olimpia Park

A 2014-ben felújított, a Kossuth tér és a Jászai Mari tér között elhelyezkedő Olimpia Park könnyen megközelíthető BKV hajóval, villamossal, sőt, még kerékpárút is visz arra. Nemcsak az infrastruktúra, a csodás kilátás, hanem a környékbeli helyek is igen vonzóak, ráadásul a Margit-sziget csak egy fél hídnyi távolságra van. Ez egy többfunkciós, nyitott közösségi tér, ahol piknikezni, pihenni is lehet, de rekreációs célok megvalósításához is ideális.

A park része még a játszótér mellett egy kutyafuttató is, valamint az Olimpiai játékok tiszteletére épült emlékmű, amiről a nevét is kapta. A park emlékhely, sportsikereinkre hívja fel a figyelmet. A körbekerített Olimpia Parkban sokak legkedvesebb helye a nagy, zöld füves terület, ahová bárki letelepedhet.

Donáti utca

Ha valaki egy kevésbé felfedezett, forgalomtól elzártabb helyre vágyik, irány az I. kerületi Donáti utca és Toldy Ferenc utca sarkán kialakított park! Csendes szemlélődésre és olvasásra alkalmas hely, gyönyörű fákkal szegélyezve. A Vár felé vezető úton megpihenhetünk a játszótér melletti padokon, figyelhetjük a felé igyekvő turistákat. A játszótérre és annak közelébe kutya nem vihető, aki azonban kedvence nélkül indulna neki, és olvasásra, tanulásra, esetleg pihenésre alkalmas helyet keresne, kiváló választás a kert.

Füvészkert

Az ELTE botanikus kertjét 1771-ben teremtette meg Winterl Jakab, a vegytan és a botanika professzora. A botanikus kert már kezdettől fogva az orvos- és gyógyszerészképzés segítése mellett feladatának tekintette a hazai flóra kutatását. A kert az Eötvös Loránd Tudományegyetem oktatási egységeként Budapest VIII. kerületében, Józsefvárosban, az Illés utca 25. szám alatt működik. Diákigazolvánnyal 600 Ft/fő áron vásárolhatunk belépőt, de érdemes figyelni a kert honlapját, mert a nyitvatartás évszakonként eltérő lehet.

Jókai-kert

Jókai Mór életében meghatározó volt a természet- és kertszeretet, így szenvedélyének hódolva 1853-ban megvásárolt a Svábhegyen egy telket a rajta álló házzal együtt, a mai Költő utca 21. szám alatt. A területet borító sűrű bozót helyébe szőlőt és gyümölcsfákat telepített. A svábhegyi családi ház a korabeli szellemi élet egyik központjává alakult, a kertben zajló szüretetek a magyar művészeti élet jeles eseményei voltak. A kert az író halála után gazdát cserélt, majd fokozatos hanyatlásnak indult, s az épületet rossz állapota miatt le kellett bontani és helyreállítani. A Petőfi Irodalmi Múzeummal és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel összefogva Jókai korát és a kert természeti értékeit bemutató információs táblák, madárodúk és madáritatók kerültek kihelyezésre. A Jókai-kert 1975 óta országos jelentőségű természetvédelmi terület, 2007 óta pedig védett történeti kert.

„Én elmentem a vásárba...”

A nyüzsgő hétköznapijaink során gyakran előfordul, hogy szupermarketekben, sarki boltokban vásároljuk meg a zöldségeket, gyümölcsöket, hisz ez a leggyorsabb megoldás. Megéri azonban néha elnézni Budapest piacaira is, hiszen ha itt vásárolunk, biztosan tudni fogjuk, mi kerül a tányérunkra.

Fény Utcai Piac

1024 Budapest, Lövház u. 12.

A Széll Kálmán tértől nem messze találhatjuk a budai oldal egyik legnépszerűbb piacát, a Fény utcai piacot. A főbejárat felől érkezve rögtön rálátunk a kistermelők asztalaira, zöldséget, gyümölcsöt mindenképp innen válasszunk. Az emeleten találunk sonkázós, lángosozós helyet, valamint virágos néniket is, akiktől olcsón vehetünk gyönyörű csokrokat. Budapesten talán itt a legnagyobb a felhozatal organikus, bio és eredetvédett portékából. Ez pedig amellet, hogy trendi, egy olyan minőségi színvonalat is jelent, amiért érdemes egy kicsit többet áldozni. A piac nem a legolcsóbb a városban, viszont bő választékot és minőségi portékát találunk mindenütt.

Szimpla háztáji piac

1075 Budapest, Kazinczy utca 14.

Egy kevésbé ismert, eldugottabb, kompakt vásárnapi piac kézműves termékekkel a VII. kerületi Kazinczy utcában. Leginkább azok választják, akik különlegességekre vágynak, és biztosak akarnak lenni abban, hogy őstermelőtől kapják az árut, nem a nagybanról. A piac és heti 30-40 termelője minden vasárnap 3-4.000 vásárlót vonz. Mindenki, aki a piacon árul, valódi termelő, aki a saját termelésű, előállítású finomságait hozza el a piacra hétről hétre. Az emeleten kapható olyan svédasztalos reggeli, amit nagy részben a termelők termékeiből állítanak össze.

Hunyadi téri piac

1067 Budapest, Hunyadi tér 4-5.

Ez a főváros egyik legkisebb, hangulatos és nemzeti védettség élvező vásárcsarnoka. Mivel nem egyszerű szabadtéri piacot találni a belváros sűrűjében, külön öröm, hogy a Hunyadi tér a Nagykörút szomszédságában található. A piacot két részre bonthatjuk: az egyik maga a vásárcsarnok, ami pici, családias méretű, a másik pedig a szabadtéri, őstermelői piac. Előbbiben halas, pecsenyesütő, lángosos egyaránt található, míg a szabadtérre kiérve, az őstermelői részen zöldség és gyümölcs kánaán fogad bennünket, valamint házi sajtok és füstölt kolbász csábítják az arra járókat.

Fehérvári úti Vásárcsarnok

1117 Budapest, Kőrösy József u. 7-9.

A budai Allee bevásárlóközpont mellett helyet kapó Fehérvári úti Vásárcsarnok legnagyobb erőssége a gyönyörű színes, illatos földszinti virágosor. A legszebb gyümölcsök és zöldségek az emeleten vannak, ahogy a legjobb kifőzdék is. A piac teljesen fedett, ami esős időben különösen ideális. Egyértelműen a virágok miatt ajánljuk.

Czakó Kert

1016 Budapest, Czakó u. 15.

A Tabánban lévő Tigris utca és Czakó utca közötti átjáró egy csodás termelői piacot rejt, mely minden szombaton 8 és 14 óra között áll a vásárlók rendelkezésére, ahová az ország legjobb termelői hozzák el portékáikat. Lehet kapni a zöldségeken és a gyümölcsökön kívül sajtokat, húsféléket, virágokat, magokat, vadon termő gombákat, de más különlegességeket is. Ha valaki a vásárlásban elfáradna, az a bisztróban megkóstolhatja az itt árusított alapanyagokból készült finomságokat.

+1. Ecseri piac

1194 Budapest, Nagykőrösi út 155.

A bolhapiac a legnagyobb kiterjedésű vásár, mely egész héten nyitva áll, mégis szombaton a legnagyobb a forgatag, hiszen már reggel hattól megy az alkudozás. Amit itt nem találunk, az nem is létezik. Valóban elképesztő gazdag a portékák sora, a bővítől az eredeti antik ritkaságokig. Sokan már elpártoltak tőle, mivel ugyanolyan turistalátványossággá lett, mint akármelyik budapesti nevezetesség – szervezett utakon viszik ki a külföldi kincsvadászokat.

Cooltúra tavasszal, nyáron

A napsütéses hónapok minden évben bővelkednek a legkülönbözőbb féle programokban, így nehéz is a választás. Egy szabadtéri piknik? Könyvfesztivál, koncert vagy kiállítás? Összegyűjtöttünk pár izgalmasnak ígérkező programot tavaszra és nyárra.

► ZENE

Midnight Music

Helyszín: Várkert Bazár

Időpont: 2019. április 28.

A Budapesti Fesztiválzenekar Midnight Music koncertjein babzsákokon ülve, a művészek közvetlen közelében hallgathatunk klasszikus zenét, és még csak kiöltözni sem kell. Cél, hogy feszengés nélkül, a koncerttermek hűvös eleganciáját hátrahagyva élvezhessük a felcsendülő dallamokat. Április 28-án a Várkert Bazárban (1013 Budapest, Ybl Miklós tér 2-6.) orosz vizekre evez a zenekar Csajkovszkij 5. szimfóniájával, a kapitány pedig Manfred Honeck, karmester lesz.

fotó: BFZ Midnight Music Facebook-oldal

Platon Karataev & Hello Hurricane koncert

Helyszín: A38 hajó

Időpont: 2019. május 4.

A Lev Tolsztoj karakterről elnevezett – és korábbi lapszámunkban bemutatott – Platon Karataev zenekar idén adja ki második nagylemezét, így az A38-on (1117 Budapest, Petőfi híd lábánál) adott koncerten új dallamok is felcsendülnek majd. Ugyanezen a napon, két év alkotói szünet után tér vissza a Hello Hurricane, akik az elmúlt években sem hagytak fel a zenéléssel, jelenleg is új dalokon dolgoznak, amiből talán ízelítőt is hallhatnak az érdeklődők a májusi koncerten.

Garázsband Fesztivál

Helyszín: Müpa

Időpont: 2019. június 1.

Minden évben egy napra a Müpa (1095 Budapest, Komori Marcell utca 1.) mélygarázs koncerthelyszínévé változik: tizen-huszonevessel álló pop- és rockegyüttesek, valamint a közön-

ség veszi birtokba a különleges helyszínt. A fesztivál az amatőr zenekarok számára fellépési lehetőséget, míg az érdeklődőknek páratlan élményt nyújt.

fotó: Nagy Attila, Müpa Facebook-oldal

► FESZTIVÁL

26. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál

Helyszín: Millenáris Park

Időpont: 2019. április 25-28.

Idén 26. alkalommal kerül megrendezésre a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál, amely vendégül látja a világ legrangosabb íróit, költőit. Az idei év díszvendége a norvég Karl Ove Knausgård. A fesztivál kulturális programok sokaságát kínálja: író-olvasó találkozók, felolvasások, dedikálások, irodalmi estek, könyvpremierek, kerekasztal-beszélgetések, koncertek, színházi bemutatók, filmvetítések várják az érdeklődőket a Millenárison (1024 Budapest, Kis Rókus utca 16-20.).

fotó: bookfestival.hu

Belvárosi Kutya fesztivál

Helyszín: Olimpia Park

Időpont: 2019. május 6.

A Vigyél Haza Alapítvány és a főváros összefogásával jött létre a Belvárosi Kutya fesztivál, kutyabarátok és örökbefogadók családi találkozója. A rendezvény célja, hogy családias programok által, szórakoztató módon hívják fel a figyelmet a felelős állattartás és az örökbefogadás fontosságára. A Kutya Sétáltató Nap keretein belül az alapítvány önkénteseinek segítségével mindenki kipróbálhatja, milyen érzés egy kutya felelős gazdájának lenni.

fotó: DogMopolita

VI. Kőrösi Möggyfesztivál

Helyszín: Nagykőrös, Cifrakert (Ceglédi út 21.)

Időpont: 2019. június 28-29.

A nagykőrösi meggynek nincsen párja, aki pedig nem hiszi, járjon utána! Idén hatodik alkalommal kerül megrendezésre a Kőrösi Möggyfesztivál, amely a nagykőrösi meggy hírnevét megragadva gazdag programcsokorral várja az érdeklődőket júniusban a Cifrakertben: egész napos termelői piac, ízek és Mesterségek utcája, valamint könnyűzenei koncertek színesítik a fesztivál programját.

fotó: www.moggyfesztival.hu

► KIÁLLÍTÁS

37. Magyar Sajtófotó Kiállítás

Helyszín: Robert Capa Kortárs Fotográfiai Központ

Időpont: 2019. április 5 – május 19.

Egy kiállítás, amely autentikus képet ad nekünk az elmúlt év eseményeiről. A 37. alkalommal kiírt Magyar Sajtófotó Pályázatra beérkezett több ezer alkotás közül kiválasztott legjobb

képek tizennégy kategóriában mutatják be a politika, a kultúra, a sport és a mindennapok legemlékezetesebb pillanatait a Robert Capa Kortárs Fotográfiai Központban (1065 Budapest, Nagymező utca 8.).

A test diadala - Michelangelo és a 16. századi itáliai rajzművészet

Helyszín: Szépművészeti Múzeum

Időpont: 2019. április 6 – június 30.

Az itáliai reneszánsz gényusa, Michelangelo elsősorban szobrászként, de festőként és építészként is egyedülálló életművet hagyott maga után, amelyben kiemelkedő szerepet kapott a rajzművészet. Művészetének középpontjában az emberi test ábrázolása állt. 2019 tavaszán, a Szépművészeti Múzeumban nyíló, nyolcvan rajzot felvonultató tárlaton a magyar közönség első ízben találkozhat Michelangelo páratlan alkotásaival.

fotó: Szépművészeti Múzeum Facebook-oldal

► SZÍNHÁZ

„Álmod: az Isten”

Helyszín: Újszínház

Időpont: 2019. április 30.

Az érdeklődők Mihályi Győző színművész előadásában Ady Endre, Karinthy Frigyes, Radnóti Miklós, Örkény István József Attila és Petőfi Sándor istenes verseit hallgathatják meg. A szavakat mellett a költőkről, a versek születésének körülményeiről és jelentőségükről is mesél a színművész, előadása mellé Karasszon Eszter gondolkajátéka párosul az Újszínház Bubik István Stúdiószínpadán (1061 Budapest, Paulay Ede u. 35.). A rendezvény megálmodója egyetemünk Egyház és Társadalom Kutatóintézetének RefCOO kutatóműhelye.

Kik vagytok ti? – A kötelező irodalom újraélesztése

Helyszín: Várkert Bazár

Időpont: 2019. május 21.

Háy János író sorra vette a magyar irodalom legfontosabb szerzőit, és újraértelmezte kötelező olvasmányainkat. Az érettségi hónapjában Háy János és barátai, Szalóki Ági előadóművész, Lázár Kati, Mucsi Zoltán és Vecsei H. Miklós színművészek felolvasással, színházzal, zenével mutatják meg, milyen izgalmas lehet bebarangolni a magyar irodalom évszázadait, kilépve a kötelező olvasmányok tankönyvi kötöttségeiből.

Mindenhol

Megtaláltalak.
Talán ott vagy mindenhol.
Gondolatod hordozom át a városon.
Őszintén, ahogy leírom:
Mámorom vagy, itt áll a papíron.
Megölelhető csoda.
Most már tudom mi nem voltam eddig még soha.

*Magosi Kitti
tanító BA, I. évfolyam*

Zátonyi Imre Tamás, utolsó éves anglisztika szakos hallgatót egész kicsi kora óta érdekelt a fotózás. További fotói az @imrezatonyi Instagram oldalon tekinthetők meg.

A létigei asszony

Kálvin tér, 2016.

Ha csupán egy utcai muzsikussá lett volna, aki zsúfolt közlekedési csomópontokban fáradt és ideges embereket nyugtat a zenéjével, – tisztelném ugyan, de – nem szentelnék neki efféle sorokat. Hogy miért is volt különleges, és miért érintett meg annyira vele kapcsolatos élményem? – Kezdjük az elején!

A villamos-megállóban...

... egy ráncos, idősnek tűnő asszony játszott egy tangóharmonikán, melyet úgy ölelt át, akár egy anya gyermekét. Előtte műanyag pohár állt, arcán fájdalom látszott, de nem is annyira a zenétől való átszellemültség arckifejezése, mint inkább az élet teljes fájdalmanak és reménytelenségének kivetülése volt ez. Átéreztem szenvedését – noha dantei távolságból –, de mikor arcáról az ölébe ejtettem tekintetemet, olyasvalamire lettem figyelmes, ami egyre csak fokozta iránta érzett részvételem. Az egyetemről hazafelé menet sokszor filozófiai remekműveken vagy szépirodalmi alkotásokon jár az eszem, ezúttal azonban egy közönséges cetli volt az, ami megihletett. A tangóharmonikán egy cellux segítségével rögzített papíron ez állt: Eladó

A lelkek piacán éreztem magam, melyet – egy szörnyű felismerés végett – a nincstelenek nyitottak, akik úgy tapasztalják, az élet nem ajándék, a lélek áru...

...mígnem kirajzolódott előttem a pénz, a siker és a boldogság talpáról sárfoszlányokat nyelő cél: a létfenntartás. Mi forgott egy elvetett kocka élein? – A mindenség. Az asszony jövőjét láttam lelki szememmel és úgy éreztem, mihelyt beteljesül az írás, ő maga semmivé lesz: mint kiapadt tómeder vagy pusztán létige.

Szűknek éreztem a mezsgyét jótett és bűn között. Hogy megvásárolnám-e azt, ami eszmei értékét számomra közel sem képviselheti? – Talán, éljen a létfenntartás! – gondoltam ál-, vagy valós gúnnal. Majd azt a kérdést is feltettem magamnak, képes volna-e bárki kifizetni és elmenni nélküle? – Én nem voltam.

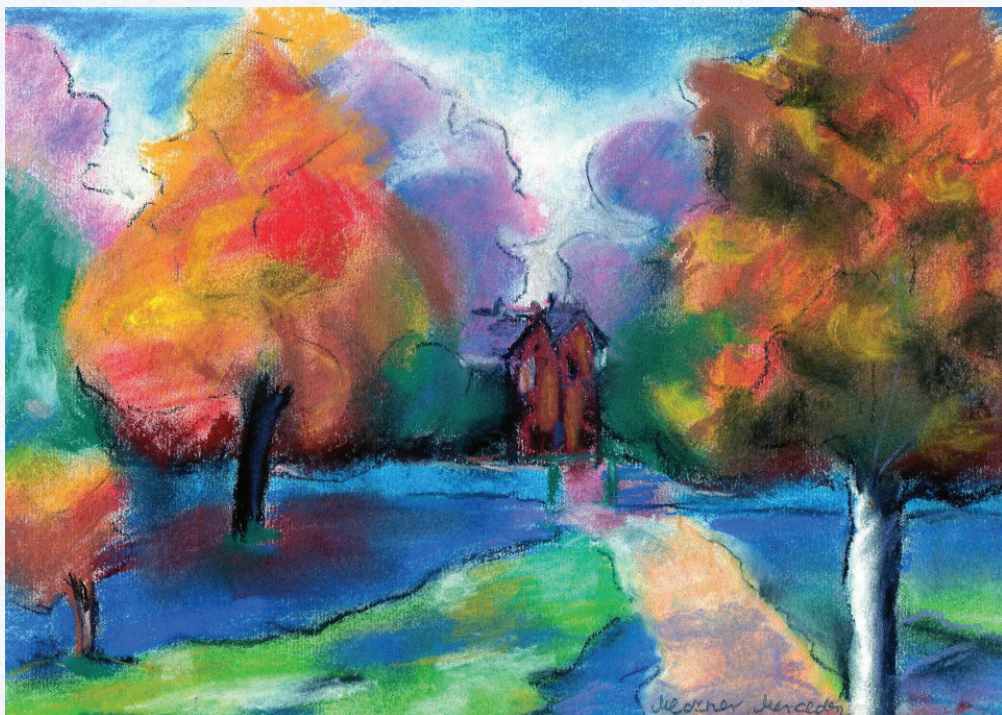
Rövidesen megérkezett a villamos. Felszálltam rá, máris egy üveggel – vagy a villamos kasznijával – még inkább eltávolodva a kálvária színhelyétől, s így a hangok is elvékonyodtak...

Nem tudom, végül mi lett az asszonnyal, de a próza egy végtelen lehetőségével élve hadd bízam ezt kinek a maga képzeletére!

Akárhogya is, elért valamit. Elért engem, pedig egy lyukas forintot sem adtam. Mintha a megélhetés reménye és a semmi-lét násztán-cakor játéka adta volna a talpalávalót, mígnem e felkavaró paradoxon ihlette idáig a sorokat. Én pedig jó célból ugyan, de kihasznál-tam szenvedéseit.

Ennyivel talán még tartozom is neki...

*Pallós Áron
szabdbölcsész BA, III. évfolyam*

Tavaszi

Meczner Mercédesz,
szociológia BA, I. évfolyam

Felemelt fejjel

Minden egy esős, ködös, szürke napon kezdődött. Legalábbis én erre emlékszem. Ezen a napon, hogy a nagy hideg unalomból valami érdekeset tegyünk, elindultunk barlangászni. A város alatt, a szebbnél szebb cseppkövek között sétáltunk, és én gyakorlatilag folyamatosan felemelt fejjel mászkáltam, figyelve a képződményeket, a hasadások mintázatát. Az egyik cseppkövekkel teli hasadékot Budapest virágoskertjének nevezték el. Vajon tényleg le kell mennünk a föld alá, hogy virágoskertet találjunk?

Budapesten kétféleképpen lehet közlekedni. A kettő egymásnak szöges ellentettje. Aki lehajtja a fejét, a telefonját nyomkodja, vagy csak bámul, az nem tud fölfelé tekinteni. A téli hónapokban pedig kifejezetten érdemes. A fákon már nincsenek se zöld, se színes lombkoronák, és ezért végre látni lehet a házak ünnepire csipkézett stukkóit, vízköpőit. Budapesten ezt érdemes választani, mert a történelem megkínzott alsó szintjeire épülve, felül szebbnél szebb paloták vannak. A házak között beáramlik a napfény, helyenként megvilágítva olyan apró részleteket, amik megállásra intenek.

A rengeteg érdekes teraszt, növényekkel, színekkel. Naponta elmegyünk olyan házak mellett, amiknek talán a házszámát sem tudjuk. Mostanában tudtam meg például, hogy tőlem nem messze volt villája Tormay Cécile írónőnek, hogy itt állt a magányos cédrus, hogy kik voltak a környéken élő íróink. Rászoktam arra, hogy ha buszon, vagy villamoson utazok, nem olvasok, vagy nem nyomkodom a telefonom, hanem élvezem a város felső panorámáját. Ezt főleg a belvárosban lehet. A régi bérházak, paloták pompázata egyszerűen magával ragad. Nem tudom miért vonzz engem ez a kor. Szeretnék minél több mesét ismerni a városomról, a benne lakott emberekről. Szeretnék lehajolni a kopott macskakövekhez, hallgatni a nyávogásukat. De szeretek leülni egy ferde lábú padra, nézni ki a fejemről és csak egyszerűen élvezni a rám ömlő történelmet.

Egy olyan Budapest eltemetett múltja ez, amit a ma élők közül már kevesen ismernek. A csipke-esernyővel pompázó hölgyeké, azoké a gavalléroké, akik vasárnaponként sétálni kísérték szívük választottjait. Olyan gyereke, akik még ismerték a golyózás mesteriségét, a zsebekben rejtő kincsek értékét. És ezek a gyerekek a dédszüleink, vagy nagyszüleink korosztálya.

Már csak meg kellene kérdezni őket. Leülni melléjük, hagyni, hogy meséljenek, történeteket mondjanak. De ehhez végtelen türelem kell. Vajon megvan ez bennünk? Képesek vagyunk türelemmel figyelni? Végighallgatni őket? Érdemes!

Geri Klára
kommunikáció- és médiatudomány BA, II. évfolyam

Geri Klára írásait a www.nyitottszivvel.blogspot.hu oldalon olvashatjátok.

fotó: Jánosa Bence

„Amerikából jöttünk...”

Három TFK-s lány útra kelt, és meg sem állt a tengerentúlra, egészen pontosan a michigani Calvin College-ig. Benkő Borbála, Bozó Virág és Szova Zsuzsanna, a Tanítóképző Főiskolai Kar másodéves hallgatói januárban egy háromhetes programon vehettek részt Egyetemünk partnerintézményében, a Calvin College-ban. Élményeik és tapasztalataik mellett arról is meséltek nekünk, hogy milyen az amerikai hallgatói élet, és miért érdemes jelentkezni erre az ösztöndíjra.

Calvin College, Grand Rapids, Michigan

Mindhárman a Calvin College által szervezett Interim Period Programon vettek részt. Ki milyen kurzust választott? Milyen témákat ismerhettek meg?

Borbála: Én a „Peaceable Kingdom, Transforming our relationship with animals” filozófiai kurzuson vettem részt. Az volt a kiindulópont, hogy milyen volt az állatvilággal való kapcsolatunk a bűnbeesés előtt, illetve milyenné vált utána. Megnéztük, milyen erkölcsi-etikai kérdéseket vet fel a táplálkozásunk; valamint, hogy az ember hova sorolja magát: az állatvilággal egy szintre, vagy a teremtett világ csúcsaként tekint magára. Valóban sáfárok vagyunk? Mi alapján döntjük el, hogy melyik állatot esszük meg és melyiket nem? Miért csak bizonyos állatoknak adunk nevet? Trulie Myers táplálkozástudós is tartott nekünk előadást az egészséges étrendről, illetve arról, hogy meglátása szerint miért nincs az embernek szüksége húsról és egyéb állati eredetű termékekre.

Virág: Az én kurzusom címe „Teaching and learning with Technology” volt, ami során a technológiai eszközök oktatásba való beépítéséről tanultunk. Főként a professzorunk tartott előadásokat, de minden óra elején volt egy „mini-istentisztelet”, amit a hallgatók vezettek. Az volt a cél, hogy az előadásokban jelenjen meg a technológia, ugyanakkor Isten is. Ennek megoldása teljes mértékben az adott hallgatótól függött: valaki videót mutatott be a Bibliáról; más videót mutatott, de kissé elvontabban szerepelt az előadásában Isten; de előfordult olyan is, aki felolva-

sott egy könyvrészletet. Az előadásokon kívül hospitálásokra mentünk amerikai iskolákba, itt egy órát kellett felépítenünk a tanultak alapján pl.: matematika vagy social studies (leginkább a történelemre hasonlít nálunk) tantárgyakból.

Zsuzsi: Az én kurzusom a „The World of Jesus and the First Christians” volt, tehát Jézus kora és az első keresztények, és igazából mindenről tanultunk, ami ezzel a korszakkal kapcsolatos. Voltak régészeti és egyháztörténelmi elemei a kurzusnak, de politikai és szociális kontextusban is megnéztük ezt az időszakot. Ez a kurzus nem volt annyira interaktív, inkább a „tanár leadja az anyagot, a hallgatók jegyzetelnek” kategóriába tartozott. Eleinte úgy hittem, hogy unalmas lesz, főleg, mert sok olyat vetünk, amit már itthon tanultam. Ehhez képest a professzor igyekezett más szemszögből bemutatni a korszakot, így minden órában volt valami érdekesség, ami megfogott.

Hogyan néz ki egy ilyen kurzusra járó csoport: mindenki más országból érkezett, vagy a Calvin College hallgatói voltak többségben? Milyennek ismertétek meg a hallgatói életet?

B: Ebben a három hétben mi a rendes hallgatói életbe csatlakoztunk be. Rengeteg program és kurzus futott párhuzamosan: volt, aki kambodzsai vagy afrikai önkéntes programot, mások az egyetem által biztosított kurzusok közül választott. Maga az egyetem eleve egy nemzetközi kincsestár, sokféle emberrel találkoztunk számos országból. Zseniális volt ez az interkulturális tapasztalat. Mindenki nyitott és segítőkész volt. Isten szeretete szinte mindenkinek közös pont – nemcsak diákoknak, hanem az oktatóknak is –, ami elképesztő közösségformáló erővel bír.

V: Személy szerint úgy éreztem, mintha egy filmben lennék, mintha belekerültem volna egy amerikai egyetemi filmbe. Hihetetlenül kedvesek az emberek, a kollégiumban három szoba lakói is felajánlották, hogy elvisznek bárhova, ahova csak menni szeretnénk. Nagyon jó barátságokat kötöttünk, nyitottak voltak felénk, bár ez inkább csak a közvetlen környezetünkben volt igaz. Mindenkinek megvolt a saját csoportja, amin belül jól érezte magát, de ismeretlen személyhez nem feltétlenül mentek oda. Ha muszáj volt interakcióba lépniük, kedvesek voltak, de ha nem volt muszáj, inkább nem keresték a kapcsolatot velünk.

Zs: Az én csoportomban is mindenki kinti hallgató volt. Ebben az Interim Period Programban mindenki felveheti azokat a kur-

zusokat, programokat, ami érdekes számára, viszont az évközi kötelező órák mellett nem jutna rá ideje. Volt például mérnök és történész csoporttársam is, de volt olyan, aki politológiát tanult, tehát egy nagyon színes társaság jött össze, nem kifejezetten teológusok vagy vallással foglalkozók. Mivel eleinte mindenki idegen volt a másik számára, így a csoportközösség lassan alakult ki, de a végére nagyon jó lett a hangulat. Az egyetemi élet pedig tényleg olyan, mint a filmekben. Ha valaki a Calvin College-ban él, nem szükséges, hogy kimenjen az egyetemről, mert itt mindent megtalál a bolttól kezdve a konditeremig. Nem volt olyan nap, hogy csak úgy ültünk volna, mert főleg a mi szintünkön élő lányok mindig jöttek, hogy csináljuk ezt, csináljuk azt. Elvittek bowlingozni, bevezettek minket az amerikai vásárlási szokások rengetegébe is - tehát próbálták átadni nekünk, hogy milyen ténylegesen ott élni, nem pedig turistaként megnézni a nevezetességeket.

A kurzuson belül volt valamilyen közös program a csoport számára?

B: A kurzus ideje alatt nem volt közös program. A kurzus végére a csoport összes tagja arra a következtetésre jutott a különböző tanulmányok, előadások és kutatások megismerése után, hogy a mindenevő táplálkozás nem feltétlen etikus és egészséges. Megismerkedtünk a vegán életmóddal és életstílussal. A professzorunk, aki 15 éve vegán, meghívott bennünket tavaszra a házába, hogy egyszerű főzleckéket adjon arról, hogyan reformálhatjuk meg a táplálkozásunkat. Nekem sajnos haza kellett jönnöm, de a többiek ellátogatnak majd hozzá.

V: A hospitálások elég sok időt vettek igénybe, így más közös programunk nem volt. A College külön kápolnával rendelkezik, és itt minden nap 10 órakor egy félórás istentiszteleten lehetett részt venni, ahova mindenki mehetett, tehát nem csak a kurzuson részt vevők.

Zs: Volt egy tanulmányi kirándulásunk a washingtoni Biblia Múzeumba. A professzorunk jelezte, hogy egy nap kevés lesz a múzeumra, én viszont naivan mégis úgy hittem, hogy három óra alatt körbejárjuk az egészet. A múzeum hatszintes, és öt óra volt csak az első két szint, pedig nem is néztünk meg mindent. Hatalmas a múzeum, és nem csak a Biblia amerikai történetére fektet hangsúlyt, hanem az egész világot bemutatja. Magyar nyelvű Bibliát is találtam, és magyar nyelvű szövegek is voltak a falakon. Nagyon interaktívan van kialakítva a kiállítás: az is könnyedén megértheti, aki kevésbé tud angolul.

Van olyan tapasztalat, amit úgy éreztek, hogy akár magánemberként, akár a hivatásotokban kamatoztatni tudtok majd?

B: Mivel tanítói szakon vagyok, különösen érdekelt a táplálkozás egészségügyi háttere. Természetismeret órán beszélnünk kell az egészséges életmódról, és tanítani kell a táplálkozási piramist is. A táplálkozástudató hölgy elmagyarázta, hogy ezt a (sokunk által ismert) piramist át kellene formálni, és Kanadában már ezt a látásmódot oktatják, érdemes utánanézni. Emellett elengedhetetlennek tartom, hogy a gyerekeket a környezettudatosságra oktassuk, ami szorosan összefügg azzal, hogy mit eszünk. Biztos vagyok benne, hogy az egészséges táplálkozás tanításakor ezeket az új kutatásokat használok majd.

V: A hospitálások alkalmával eljutottam egy igen „új-hullámos” iskolába, ami hihetetlenül tetszett – valószínűleg soha nem fogom elfelejteni. Az óvodásoktól az ötödik osztályosokig végiglátogattunk csoportokat, megnézhattuk az órákat, valamint

beszélgethettünk a tanárokkal. Mindannyian nagyon lelkesek voltak, látszott rajtuk, hogy szeretettel végzik a munkájukat, valamint, hogy hatalmas lexikális és technológiai tudással rendelkeznek. Úgy gondolom, ezekből a tanórákból a saját óráimba is tudok majd beépíteni. Rengeteg programot ismertem meg, ami segíti a tanításban, és nem feltétlenül csak angol nyelven. Ugyanakkor, mivel a tanító szakon belül angol a műveltségi területem, könnyebb lesz ezeket az eszközöket használni.

Zs: Személyes tapasztalatom, hogy sokkal nyitottabb lettem az emberek felé. Ott nagyon sokféle emberrel találkozhatunk, és pont azok jöttek oda segíteni, akikről itthon azt mondanám, nem szeretnék velük kapcsolatot kialakítani. Az óvodapedagógia szak mellett református hittanoktatónak tanulok, és mint utólag kiderült, amit én kint tanultam, az itthon a mesterképzés része. Van, amit már most sokkal könnyebben tudok megtanulni az órákon, mivel látom azokat az összefüggéseket, amiket csak a mesterképzésen vennénk.

Ajánlatok ezt az ösztöndíj-lehetőséget a hallgatótársaitoknak?

B: Mindenki utazzon annyit, amennyit tud. Lásson világot, beszélgessen minél többféle emberrel. Az, hogy van egy közös nyelv, hogy angolul rengeteg emberrel kommunikálhatunk, az zseniális. Az is egy hatalmas ajándék, hogy beleláthatunk egy másik egyetem életébe, és olyan kurzusokat hallgathatunk meg, amire itthon nem lenne lehetőség. Nagyon jó ez a kapcsolat a két egyetem közt, mert akár életre szóló barátságok is születhetnek egy ilyen program során.

V: Mindenkinek csak ajánlani tudom, ez egy remek lehetőség. Én úgy éreztem, hogy egy félév vagy akár egy év nekem túl hosszú idő lenne, viszont ezzel a háromhetes időszakkal azt is biztosítani tudtam, hogy ne maradjak le az itteni tanulmányaimban, ne kelljen plusz vizsgákat tennem. Ugyanakkor az önéletrajzomban szerepelhet, hogy külföldön tanultam, és még egy hivatalos oklevél is születik erről. Ha valaki szeret utazgatni, annak kiváló lehetőség: rengeteg helyre eljutottunk, kulturálisan is sokat tapasztaltunk. Egy ilyen ösztöndíj azoknak is segíthet, akik kevésbé vagy nagyon félénken használják a nyelvet: itt rá vagy utalva, hogy használd a nyelvet, és szerintem ez által bátrabb lesz az ember.

Zs: Csak ajánlani tudom. Egy ilyen élmény hatására a világszemléletünk kiszélesedik, másképp fogunk hozzáállni az emberekhez. Amerika önmagában is egy hatalmas élmény, illetve néha egyszerűen jó kiszakadni a saját környezetünkből, és egy másik kultúrába, élethelyzetbe kerülni, hogy az ebből leszűrt tapasztalatokat a saját életterünkbe visszatérve kamatoztathassuk.

Szeretnétek még valamit megosztani az olvasókkal?

B: Inspiráló volt úgy tanulni, hogy mindvégig arra bátorított bennünket a professzor, hogy kételkedjünk, kutassunk, gondolkodjunk és osszuk meg véleményünket.

V: Fontos elmondani, hogy odakinn minden hihetetlenül jól szervezett. Akik fogadnak minket, akik a külföldi hallgatókkal foglalkoznak, mindent megtesznek azért, hogy jól érezd magad, és probléma esetén bizalommal fordulhatsz hozzájuk.

Zs: Annyi élmény és benyomás ért minket, hogy szerintem 2-3 nap is kevés lenne ahhoz, hogy mindent el tudjunk mondani, és átadni sem lehet teljesen azt, amit odakinn megtapasztaltunk. Hatalmas élmény volt.

Miként segíthet egy önkéntes szolgálati év?

Gécs Eszter pályakezdő, keresztény, belgyógyász rezidens a tanulmányai után megállt egy „pillanatra”, mielőtt megkezdte volna a gyógyítás szolgálatát. Egy teljes évre kiutazott önkéntesnek Angliába a Magyar Református Szeretetszolgálat Önkéntes Diakóniai Év (ÖDE) programján keresztül. Arról beszélgettünk Eszterrel, hogy miért volt szüksége erre az évre, és hogy miként érvényesülnek az ott átéltek a munkájában és a mindennapi életében.

Mikor döntötted el, hogy kell egy év szünet, mielőtt megkezdjed a rezidens időszakot?

Az ÖDE-ről először akkor hallottam, amikor Németországban voltam Erasmus tanulmányi program keretében, és az ottani magyar református gyülekezetbe jártam. A gyülekezetben mesélt az egyik lány erről a lehetőségről, aki annyira jól érezte magát, hogy az önkéntes éve után kint is maradt külföldön. Amikor ötödéves voltam, és visszajöttem az Erasmusról, akkor belekerültem egy ifjúsági Alpha kurzus szolgáló csapatába. A résztvevők között volt 3-4 ember, aki az ÖDE-n keresztül már egy-egy évet külföldön töltött (Anglia, Csehország, Olaszország, Németország). Közülük páran mondták, hogy ha kicsit is gondolkodom rajta, vágjak bele. Ekkor fogalmazódott meg bennem, hogy nagyon jó lehet önkéntesnek lenni és másoknak segíteni egy évig – ezért végül én is jelentkeztem.

Mivel foglalkoztál az önkéntes év alatt?

Nagyrészt egy keresztény kávézóban és könyvesboltban, valamint ifjúsági szervezetekkel dolgoztam. A kávézót Hope Centre-nek hívják és a mottója: „Élni, szeretni, szolgálni, megosz-

tani!”. Ez egy olyan hely, ahol bárkit szeretettel várnak, és aki rászorul, azon próbálnak segíteni. A kávézót csak önkéntesek működtetik, egy fizetett alkalmazottjuk van. Egy nagyon jó, szeretetteljes keresztény közösségnek lehettem tagja egy éven át, amiért rendkívül hálás vagyok. Az ifjúsági munka terén nehezebb szociális háttérből származó gyerekeknek szerveztünk délutánokat: volt zeneoktatás, főzés, játék. Egy másik szervezetnél pedig főként szorongásos zavarban szenvedő fiataloknak segítettünk hétről-hétre, hogy nyitottabbá váljanak az emberek felé, és le tudják küzdeni félelmeiket. Jó volt látni, hogy 2-3 hét alatt elkezdtek megnyílni, és míg az elején csak a mi kérdéseinkre válaszoltak, a harmadik-negyedik alkalomra már oldottan tudtunk beszélgetni, közösen játszani.

Hogyan segített ez az év, hogy hozzáfogj az életre szóló orvosi hivatásodhoz?

A lelki növekedés és a szeretetteljes közösség, amit kint kaptam, nagyon sok erőt ad az első hónapokban. Ez az időszak mélyvíz számomra, hiszen egy év alatt azért sokat felejtettem. Orvosként felelősségteljes döntéseket kell hoznom, és néha nagy a stressz, a terhelés, illetve meg kell küzdenünk az egészségügy tökéletlenségeivel is. Az elmúlt egy évben teljesen megváltozott az istenkapcsolatom, valamint a nehézségekről és a világról alkotott képem. Az a szeretet, amit a tavalyi önkéntes évben kaptam, egy áldás volt, és segített tudatosítani azt, ami mind a mai napig tartja bennem a lelket: Isten soha nem fog erőmön felül terhelni, hanem jön velem végig az úton, és együtt hordozzuk a nehézségeket. Orvosként dolgozni egy szolgálat, egy misszió: milliónyi okom lenne, hogy feladjam, de valahol mélyen tudom, hogy Isten mégis erre rendelt.

Friss diplomával a kezeden kaptál valamilyen iránymutatást vagy örökérvényű üzenetet?

Eleve, ahogy kijutottam, nekem az is egy bizonyágtétel. Január elején elbizonytalanodtam, hogy ki akarok-e menni. Január 31-ig lehetett pályázni. Pont egy olyan gyakorlati helyen voltam, ahol nagyon szerettem dolgozni. Hívtak is, hogy maradjak, úgyhogy nagy volt a kísértés, de végül beadtam a pályázatot, mert gondoltam, legyen úgy, ahogy Isten akarja. Visszahívtak, és mondták, hogy a kiválasztó hétvége február végére esik. Ránéztem a naptárra és láttam, hogy három napra rá szigorlatom lesz belgyógyászatból. Már akkor is tudtam, hogy belgyógyász szeretnék lenni, így nagyon fontos volt számomra az a vizsga. Felhívtam az ÖDE-t, mondtam, hogy nem tudok menni a kiválasztó hétvégére, de annyira rugalmasak voltak, hogy megoldották. Szerveztek nekem egy skype-interjút az angol önkéntes szervezet (Time for God) igazgatójával. Nagyon lelkesek voltak, amikor elolvasták az önéletrajzomat, hogy 25 éves vagyok és orvos. Sokat kérdeztek a hitemről, s hogy miért akarok kimenni önkénteskedni. Örültek annak, hogy egyetem után vagyok, hiszen így már

volt egy minimális élettapasztalatom, és kevésbé fenyegetett a veszély, hogy elveszteknek érezném magam, ha kikerülök. Azt is látták, hogy a szolgálat célja volt bennem. Rendkívül kíváncsi voltam, hogy végül milyen szolgálati helyet kapok. Nagyon szeretem a kávé, a könyveket, és amikor megkaptam az ajánlatot a Hope Centre-től, tudtam: Isten akarata, hogy kimenjek.

Az egyik lelkészem megkérdezte itt Pesten, hogy tulajdonképpen mit várok ettől az évtől. Korábban ezen nem gondolkoztam el mélyebben, és csak úgy kiszaladt belőlem, hogy szeretnék közeledni Istenhez. Visszatekintve az önkéntes éveimre: amit akkor hirtelen öntudatlanul kimondtam, lényegében arról szólt az év. Tényleg Istennel töltött idő volt, és sokkal közelebb kerültünk egymáshoz. Az utolsó hónapokban kezdtem el izgulni, hova kerülök – mégis egy teljes év lesz, és onnan nem könnyen és nem sűrűn jöhetek haza. Indulás előtti utolsó vasárnap kaptam egy megerősítést az istentiszteleten, ahol a Máté evangéliumából a 28. fejezet 19-20-at olvasták fel, mint alapigét: „*Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.*” Ekkor tudtam már biztosan, hogy ez az én utam. Páran kérdezték tőlem, hogy miért megyek Angliába, mikor itthon is tudnék szolgálni, jót cselekedni és itt is szükség van segítségre. Teljesen egyetértettem ezzel, mégis utólag tudatosult bennem, hogy azért kellett külföldre mennem, hogy mindazt, amit kint kaptam, amiben növekedtem, azt hazahozzam, és az itt élőknek át tudjam adni.

Külföldi tapasztalattal a hátad mögött van összehasonlítási lehetőséged. Hogyan éled meg a hazai egészségügy esetleges problémáit?

Gyerekkoromban láttam a szüleimen, hogy mivel jár, ha valaki az egészségügyben dolgozik, de az ember legjobban akkor lát bele, ha csinálja és tapasztalja. Igazából most tudom értékelni, hogy a szüleim mit csináltak eddig. A hatalmas felelősség, ami az ember vállán van, hogy megfelelően lásd el a beteget, illetve

hordozd a magyar egészségügyi rendszer korlátait. Az önkéntes évem alatt Angliában, illetve az Erasmus tanulmányi program keretében volt szerencsém látni más egészségügyi rendszereket. Természetesen kint a felszereltség, a körülmények és a fizetés is jobb, ezt nem tagadom, de az ottani rendszernek is vannak előnyei és hátrányai. Ha nagyon akartam volna, biztos lett volna lehetőségem kinn maradni dolgozni az önkéntesség után, de mindig éreztem, hogy Isten csak egy évre küldött ki, és haza kell jönnöm, rám itthon van szükség. A magyar néikkel és bácsikkal sokkal jobban elcsevegek, mint az angolokkal, jobban megértem az ő problémáikat, bajaikat, hiszen itt nőttem fel.

A nehezebb helyzetekben, körülmények között nekem a hitem nagyon sokat segít. Néha azon gondolkodom, hogy akik nem hisznek, azok hogyan tudják ezt csinálni? Kezdőként még sokat aggódom, hogy minden jól sikerüljön, a beteg meggyógyuljon, mindent el tudjak intézni. Aztán ráeszmélek, hogy nem kell egyedül csinálnom: Isten velem van. A nagyobb rész mindig Nála van, és én csak eszköz lehetek, a gyógyulást Ő adja. Ami a nehézségek ellenére a legnagyobb erőt adja, az a betegek hálája. Egy mosolyért, egy jó szóért, kedvességért a betegek nagyon hálásak tudnak lenni. A megfelelő helyzetben való viccelődés, nevetés hiszem, hogy a betegeknek is segít kikapcsolni és elfeledkezni egy pillanatra arról, hogy kórházban vannak. A közvetlenség pedig segíti a bizalom kialakulását beteg és orvos között. Munkám ezen része a kedvencem, amikor a betegekkel lehetek.

Keresztény hited hogyan befolyásolja a kollégákkal és a betegekkel való kapcsolatodat?

Hívóként igyekszem jó kapcsolatban lenni mind a betegekkel, mind a kollégákkal. Fontosnak tartom, hogy úgy tekintsek mindenre, mint Isten gyermekeire. Ilyen szemszögből nézve talán kevésbé ítélkezik az ember és próbálja jobban beleképzelni magát a másik helyzetébe is. Természetesen vannak mindenhol konfliktusok, Isten sokszor próbára teszi a türelmemet is, de ha lehetőség van rá, igyekszem mindent szeretettel és békével megoldani és tiszteletben tartani, ha másfajta személyiségek vagyunk.

FELHÍVÁS

Kipróbálnád magad egy igazi fotózáson?

Büszke vagy a Károlira, és szívesen megmutatnád ezt másoknak is?

Akkor írd nekünk, és vegyél részt májusi fotózásunkon, ahol **hivatásos fotós és profi sminkes vár minden bátor jelentkezőt!** Segíts, hogy minél több ember megismerhesse, milyen az igazi károlis életézés.

Jelentkezni egy pár soros rövid bemutatkozással (melyik Karra jársz, hányad éves vagy...), elérhetőségeid megadásával és egy rólad készült fotóval **tudsz április 30-ig a pr.marketing@kre.hu címen.** Lányok és fiúk jelentkezését egyaránt várjuk! Természetesen a korábbi fotózásainkon részt vett hallgatóinkat is szeretettel látjuk.

A fotózáson készülő képeket kizárólag a Károli Gáspár Református Egyetem kiadványaiban, illetve további kommunikációs felületein (honlap, közösségi média felületek) használjuk fel.

FONTOS! A fotózás a vizsgaidőszak előtt lesz, így ez senkit ne tartson vissza a jelentkezéstől.

Tündék, és ami mögöttük van

Füzessy Tamás szerkesztő, Tolkien kutató, hétköznapi életében informatikus, a Magyar Tolkien Társaság (MTT) társelnöke tartja Egyetemünkön a „J. R. R. Tolkien – Egy 20. századi mitológia” kurzus előadásait. A kurzusról kérdeztük, valamint az MTT létrejöttéről, tevékenységeiről, meghatározó irányelveiről.

Miről szólt legutóbbi kutatása a tolkien mitológiával összefüggésben?

A 2015-ös magyarországi Tolkien Konferencia fő előadása arról szólt, hogy mi az a teológiai kettősség a tolkien világban, ami a tündéken keresztül fejeződik ki, és lényegében arról szól, hogy miért jó kereszténynek lenni. Tolkien egyrészt felállít egy idealizált népet, a tündéket, akik teljesen megfelelnek annak, amit az emberek ebben az anyagi világban ideálisnak tartanak: örök-életűek, okosak, szépek, erősek, egészségesek, kreatívak. Olyan típusú lényt ábrázol Tolkien, ami akaratlanul is bennünk él, mint a tökéletes életforma. Miután ezt hosszas mítoszokkal, háttértörténetekkel felépíti, bedobja a hozzájuk képest sokkal kevésbé idealizált embereket, akik halandók, megjelennek a világban és elmúlnak, sokkal kiszolgáltatottabbak a világ erőinek, tehát nem annyira szilárdak, hogy csak a jóhoz húzzanak. Az emberek képességeikben is sokkal változatosabbak és gyengébbek, mint a tündék, viszont annak ellenére, hogy az ember másodlagosnak tűnő faj, a tündék irigykednek rá. A tünde hagyomány szerint az emberek megkapták Illúvatar ajándékát, amivel a tündék nem rendelkeznek. Ezt a tündék – minden tökéletességük ellenére – nagyon irigylik az emberektől. Ez a dolog a halál. Eleve erős drámai hatást kelt, hogy a halált ajándéknak állítja be, de Tolkien kifejti, hogy nem maga a halál és a velejáró dolgok – elmúlás, szenvedés – az ajándék, hanem, amit a halál lehetővé tesz az

ember számára. Ugyanis azáltal, hogy a tündék halhatatlanok és tökéletesek, ehhez a világhoz vannak kötve, nem léphetnek ki ebből a világból még a haláluk után, vagy a világ pusztulása után sem, mivel újjászületnek. Egész sorsukkal a világhoz vannak kötve. Ezzel szemben az emberek kevésbé kötődnek az anyagi világhoz, és megvan az a lehetőségük, hogyha megfelelő életet élnek, akkor a haláluk után kikerülnek az anyagi világból, és visszasikerülnek Istenhez, ahonnan jönnek. A tündék is Isten teremtményei, de ők nem jutnak vissza hozzá, mert a teremtett világba vannak bezárva. Az emberek viszont belépnek a teremtett világba, és belőle kilépve visszajutnak Istenhez. Ezáltal a halál, amitől az emberek a legjobban félnek, valójában Isten ajándéka, mert ha halhatatlanok lennének, örökké el lennének zárva Istentől. Egyszerűnek tűnő teológiai érv, de azt szokták mondani, hogy Tolkiennak van egy alapvető hitvédő szándéka a műveivel, amit nem direkt apologetikával ír le, hanem beágyazza a történetbe egy mélyebb erkölcsi mondanivalóval, aminek az a lényege, hogy az emberi élet teljessége az ember számára is akkor derül ki, ha értékeli Isten ajándékát. A halált nem az életet elpusztító fenyegetésként éli meg, hanem látja a lehetőséget, hogy valamilyen módon Istenhez jusson. A kérdés nyilván teológiailag bonyolultabb, mert Istennel lehet kapcsolatot teremteni a halál előtt is az életben, de ennek a fontos keresztény teológiai eszmének a nagyon jól átélhető mitológiai köntösbe helyezése legjobb tudomásom szerint az ő újítása volt, ő alkotta ezt az egyedi keresztény mítoszt. Az volt a kutatásom lényege, hogy alaposan elemeztem ezeket az összefüggéseket.

Mostanában milyen kérdések foglalkoztatják?

Az egyházkép megjelenése a tolkien mitológiában érdekes kutatásnak tűnik, de ez még közel sem állt össze egyértelmű tételekként. A tolkien mitológia elég furcsán viszonyul az egyházhoz. A történetek az ismert történelem előtti időkben játszódnak, ezért közvetlen keresztény utalásokat nem tartalmazhatnak, a keresztény egyház nem jelenhet meg. A tolkien időrend szerint Ábrahám előtti időkről van szó, az ember és Isten közötti első szövetség megkötése előtt, amikor még nem nagyon lehetett közvetlen istentapasztalatról beszélni. Ezzel együtt az egyház előképei benne vannak a mitológiában azáltal, hogy a teremtésben megnyilvánuló isteni tervhez kötődők valamilyen módon egy közösséget alkotnak úgy, hogy a közösségi identitás fontos eleme ez a kötődés. Az események közösségi megélése, ami a númenoriaknál, a gondoriaknál, vagy a tündéknél látható, valamilyen előképe lehet a keresztény egyháznak.

Hogyan lehet összeegyeztetni Tolkien műveinek pogány mitológiai hátterét a keresztény hitvédelmi célokkal?

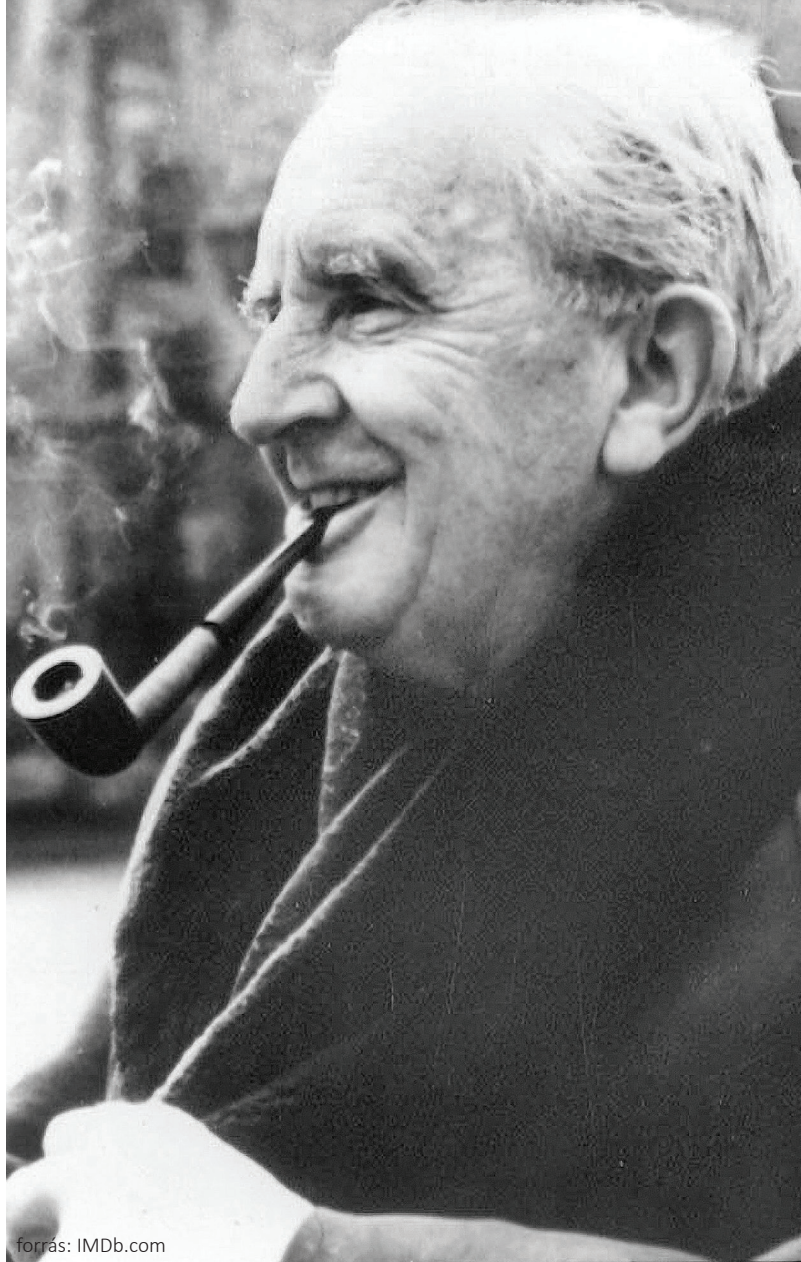
Tolkien számára ez két egymástól független dolog volt. Egyik oldalról vallási, teológiai és filozófiai értelemben is egy radikálisan elkötelezett, konzervatív keresztény volt. Másik oldalról viszont

gyerekkorától kezdve régi mítoszokon, regéken, meséken nőtt föl, és nagyon szerette őket. Hatvan évig tartó macska-egér harc volt a kettő összeegyeztetése. A fő művéből, *A szilmarilokból* legalább öt szövegváltozatot készített, amiken pontosan nyomon lehet követni, hogy mindig is egyszerre volt jelen a keresztény tartalom, és a politeista pogány mítosz-elemek. A kezdeti időkben jóval erősebb volt a politeista mitologikus hagyomány, és inkább csak a végső mondanivaló tekintetében látszott a keresztény gondolat, de ahogy telnek az évtizedek, egyre uralkodóbb a keresztény szimbolika, következetesen halad a teológiai kikezdetlen konstrukciók irányába. Tolkien vállalkozásának valójában mindig az volt a lényege, hogy a keresztény gyökerű mondanivalót hogyan lehet izgalmas fikciós formában elmondani. Az izgalmas formákba pedig sosem szégyellt átvenni olyan történet-elemeket, szerkesztési módokat, a mítosz külső-belső jegyeit, amik segítik ennek a mondanivalónak a megértését, átélését, befogadását.

Hogyan és milyen mintára jött létre a Magyar Tolkien Társaság?
Tolkien társaságok már Tolkien életében elkezdtek létrejönni, és az elmúlt évtizedekben a legtöbb országban létrejöttek ilyen formációk – sajnos Magyarország e tekintetben a kevés kivételek közé számított. Amikor az ezredforduló környékén Hollywoodban elkészültek a filmadaptációk, az egy újabb lökést adott. Sokkal jobban sikerültek, mint általában a klasszikusok filmbeli átültetései. Meglepően hűségesek voltak nem csak részleteiben, hanem a szellemiségében is, és elég jól hozták azt a különleges hatást, ami a könyvekből is árad, csak más filmes eszközökkel. Nálunk is alapvető áttörést jelentett, amikor 2001-ben lement az első film. Magyarországon különféle internetes fórumokon és chat-szobákban Tolkien-közösségek létesültek, és közülük egy nagyobb úgy döntött, hogy itt az ideje, hogy Magyarországon is legyen Tolkien társaság. A filmek kapcsán felerősített, de alapvetően irodalmi hagyományokra épülő kezdeményezés volt ez 2002-ben. A Magyar Tolkien Társaságot egy tudományos konferencia keretein belül alapították: az első egyetemi szinten is elismert Tolkien témájú kis konferencián, szimpóziumon, minimális, 20-30 fős hallgatói létszámmal, néhány előadással. A mintát nyugat-európai és közép-európai országokban működő társaságok adták, amik úgy működnek, hogy akik szeretik Tolkient, időről időre összegyűlnek, és olvasnak, vetélkedőket csinálnak, előadásokat hallgatnak egymástól. Az egésznek kis családias, megnyugtató a hangulata. Kimondva-kimondatlanul mintául szolgálnak a Tolkien által működtetett kreatív baráti közösségek, melyek tagjai általában egy jó kocsmában, sör és pipa mellett megbeszélték az irodalommal- és saját műveikkel kapcsolatos témákat, miközben jól érezték magukat. Nem folyamatos és intenzív szerveződés, hanem inkább egy életérzés, amit újra és újra át lehet élni. Ezzel a modellel indult a Magyar Tolkien Társaság.

Mik azok a tolkien értékek, amik hangsúlyt kapnak a közösségben?

Ez nincs leírva. Ha megkérdeznénk tíz MTT-st, valószínűleg nem ugyanazt a választ adnák, mert a tolkien értékeknek nem volt tudatos programja. Nem tudom azt mondani, hogy van egy fix értékrend, amihez lehet csatlakozni, inkább azt érzékeljük, hogy a tolkien világ szeretete szűrőként működik, ennek eredményeképpen hasonló értékrendű emberek jönnek össze. Utólag talán fel lehet tárni ezeket az értékeket, még ha ezek nem is egy tudatos tervezésből következnek. Talán ezt a három értéket lehetne kiemelni, mint ami köré épül az, amit az MTT-ben megvalósítunk: a közösség, a kreativitás és a képzelet. Azok az

forrás: IMDb.com

emberek gyűlnek össze, akiknek fontos a barátság, a szeretet, a nagyobb átélte közösség, amiben kreatív tevékenységet, alkotást hozhatnak létre. Ha lehet olyat, amiben a fantáziának különösen nagy szerep jut.

Hogyan indult Tolkien kurzus a Károlin? Milyen visszajelzések érkeznek?

A Tolkien kurzus 8-9 éven keresztül működött az ELTE Természettudományi Karán és a Bölcsészettudományi Karon. Itt a Károlin egyelőre ez egy bölcsész irányultságú kurzus, mert szinte kizárólag bölcsészek veszik fel, viszont mivel az egyetemeken minden előadás nyitott, bárki bejárhat, akit érdekel és tud róla. A Tolkien kurzus esetében ezt viszonylag aktívan ki is használják: délutáni-esti órákban legalább annyi nem hivatalos hallgatója van, mint ahányan hivatalosan felvették. Néha még több is a nem hivatalos hallgató, akiknek egy része károlis, de egy jelentős része külsős: más egyetem hallgatója, vagy nem is egyetemista. A hallgatóktól kapott visszajelzés nagyon pozitív az oktatók hallgatói véleményezése alapján. Meglehetősen támogatást élvez ez a valójában perifériális dolog, mert szabadon választható műveltségi tárgyként működik, nem valamelyik szak kötelező, kiemelten fontos tantárgyaként. Annak ellenére, hogy nem egyszerű teljesíteni, viszonylag nehéz jó jegyet szerezni, meglepően sokan felveszik és végighallgatják a kurzust. A 2018/2019-es őszi féléves kurzusnak 30-40 hivatalos hallgatója volt, de összesen 70-80 körül jöttek, egy időben pedig 50-60 fő volt jelen.

Gyakornoki Program a Gazdasági Igazgatóság szervezésében

A Károli Gáspár Református Egyetem Gazdasági Igazgatósága pályaválasztási célú **szakmai gyakorlatot** indít egyetemi hallgatók részére számos szakterületen. Az egyetemi hallgatók választott szakterületükön belül szerezhetik meg szakmai gyakorlatukat 3 vagy 6 hetes program keretében.

A Gazdasági Igazgatóság által kínált szakterületek: pénzügy és számvitel, munkaügy, pénzügyi tervezés, kontrolling, közbeszerzés, beruházás, ingatlan üzemeltetés, IT üzemeltetés és jog. További információ a QR-kód beolvasásával érhető el.

Budapest Summer School for Christian Leadership 2019

What to expect at the Budapest Summer School for Christian Leadership?

- This summer school is about you: preparing you for a professional future that will be exciting and meaningful. We will coach you in capturing your own future in spite of the fact that you will never be able to predict your future.
- In doing that we will tackle the real tough questions in life: Why me? Why am I running around on this planet? We will look at concepts like “your personal promised land” and how to discover and conquer it. We will be taking a lot of time to operationalise your professional dreams into down-to-earth business, ventures or workplaces.

Why is the Budapest Summer School of Christian Leadership special?

- We combine our personal faith with our professional and academic life. You will find it most inspiring how we will be treating the Bible as a personal handbook for a life journey.
- Together with you we will design the curriculum of the school. Hence the whole event will be tailor made to you, your aspirations and professional and personal background.
- We call it school, but you will not be “at school”. You will be experiencing an interactive workshop atmosphere. The workshop will take place at various places in Budapest, depending on discussion topics. You will be meeting political, religious and other leaders and appreciate Hungarian history at locations where it all happened.

The world needs you!

**UNLOCKING YOUR
POTENTIAL TO SHAPE THE
FUTURE AND MAKE A BETTER
WORLD!**

A mindig aktuális Shakespeare

Fabiny Tibort, a Károli Anglisztika Intézetének és a Hermeneutikai Kutatóközpontjának vezetőjét, Károli Gáspár-díjas (2018. december 4.) Shakespeare-kutatót kérdeztük az irodalomról és főbb kutatási területeiről.

Fő kutatási területe Shakespeare és Milton. Miért pont ők?
Miért Shakespeare? Azért, mert univerzális. Egy magyar irodalomtörténész mondta, hogy Shakespeare életéről nagyon keveset tudunk, viszont az emberi életéről legtöbbet Shakespeare-től tanulhatunk.

Milton iránt csak az elmúlt évtizedekben élénkült meg a hazai érdeklődés. Amerikában, Angliában, és szerte a világon azért számos Milton-kutató tevékenykedik, de Miltont sokkal nehezebb olvasni. Shakespeare-t könnyebb, mert rólunk szól, tükröt tart nekünk – gondoljunk *Hamletra*, hogy a színjáték célja mintegy tükröt tartani a természetnek, és Jacques-ra, aki azt mondja az *Ahogy tetszikben*, hogy „színház az egész világ”. Milton *Elveszett Paradicsom*a a bűnbeesésről, a megváltásról, az emberiség történelméről íródott. Egy kicsit hasonlít *Az ember tragédiájára*, amelynek az egész szerkezete az *Elveszett Paradicsom* utolsó két könyvére épül, mert ott Mihály egy vízióban föltárja Ádám előtt az egész emberiség jövőjét.

Miltonnal én magam is később kezdtem el mélyebben foglalkozni. Nagy inspirációt jelentett, hogy 2008-ban ünnepeltük születésének 400. évfordulóját. Ebben az évben a Károli Gáspár Református Egyetem adott helyet a második legnagyobb Milton-világkonferenciának, amelyet Péti Miklós tanár úrral közösen szerveztünk. Az *Elveszett Paradicsom* a Biblia újáírása, a

bűnbeesés-történet hatalmas, epikus méretű kidolgozása. Türelem kell az olvasásához, és ezt nem lehet színpadon megnézni, mint *Az ember tragédiáját*, de meglepetéssel tapasztalom, hogy a diákok Milton iránt sokkal jobban érdeklődnek, mint három-négy évtizeddel ezelőtt. Nagy örömmel láttam, hogy voltak olyan elsőéves hallgatóim, akik végigolvasták a könyvet.

E két szerzőtől Ön számára melyik mű a legkedvesebb?
Shakespeare-től mindenféleképpen a *Hamlet*. Kiskorom óta nagyon szeretem. A fiatalember tragédiája: egy filozofikus alkat, értelmiségi, aki a lét és a nemlét kérdéseivel foglalkozik. Minden fiatalember valamiképpen azonosul Hamlettel. Én is sokat foglalkoztam vele, kicsit úgy, mint önmagam tükörképével. Hamlet konfliktusokba keveredik, mert szereti az igazságot, aminek kiderítése érdekében mindent megtesz.

fotó: Wikipédia, Sarah Bernhardt (Hamlet)

Miltonnál marad az *Elveszett Paradicsom*. A *Visszanyert Paradicsom* viszonylag rövid költemény, melyet Péti Miklós nemrég lefordított prózára. Négy rövid könyvből áll, és csak a 18. században készült franciából egy próza fordítás. Míg az *Elveszett Paradicsom* Ádám Istennek való engedetlenségéről szól, a második Ádám–Krisztus viszont engedelmes a *Visszanyert Paradicsom* megkísértés-történetében. A végén a Sátán fölviszi Jézust a templom tornyára ezekkel a szavakkal: „ugorj le és mutasd meg, hogy Isten fia vagy”. De ő nem ugrik, hanem ott marad, szilárdan megáll, és a Sátán zuhan a mélybe. A megállás szimbóluma Krisztus. Ahogy az *Elveszett Paradicsomban* Ádám engedetlensége a kulcsszó, úgy a *Visszanyert Paradicsomban* az engedelmesség. Krisztus engedelmissége révén visszanyeri azt a Paradicsomot, amelyet az ember elveszített. Nem csak az egyén problémá-

ját, hanem az egész emberi történelem célját kutatja a miltoni életmű. Hozzáteszem, van olyan kritikus, aki szerint *Hamlet* a 19. század drámája, aminél az egyén kerül a központba, mivel a romantika az egyént kedveli. A *Lear király* viszont a 20-21. század drámája, amikor a világkatasztrófa, apokalipszis veszélye, a szenvedés értelmetlensége, mikor a „miért halnak meg ártatlan gyermekek?” kérdése is felmerül. A 20-21. század a *Lear király* grandiózus látomására talán jobban reagál, illetve fordítva is: a mai apokaliptikus kor jobban rímél a *Lear*-ben tapasztalható abszurd világlátásra. Azért is szeretem *Hamlet*et és a *Lear király*t, mert mindig a bolond tudja az igazat. Akik önmagukat gondolják igaznak vagy bölcsnek, azok Isten szemében bolondok, és akiket a világ bolondnak tart, azok az igazán bölcssek. A bolondság és bölcsesség paradoxonáról Pál apostol is ír a Korinthusi levélben, hogy Isten a bolondokat választotta ki, hogy megszégyenítse a bölcsesket.

Van olyan fontos létkérdés, emberi probléma, amit nem tematizál Shakespeare? Vagy van olyan téma, melyet Ön személy szerint hiányol?

Ez nagyon jó kérdés. Mondhatjuk, hogy 450 évvel ezelőtt élt, azóta sok minden történt a világban. Shakespeare azért olyan jelentős, mert az emberiség olyan nagy kérdéseivel foglalkozik, mint élet és halál, jószág és gonoszság, féltékenységi és szerelem, a gyermek-szülő kapcsolat. Azonban – akárcsak a Biblia – a hétköznapi gyakorlati kérdésekre Shakespeare sem ad nekünk aprópénzre váltható tanácsot. Nem azért olvassuk, hogy tudjuk, milyen kenyeret vásároljunk, vagy melyik pártra kell szavaznunk, hanem hogy emberséget tanuljunk, noha Shakespeare nem volt moralista. Vannak olyan drámaírók, akik egyértelműen jobbá akarják tenni az emberiséget. Például Ben Jonson úgynevezett szatirikus komédiákat írt, melyekben kigúnyolta az emberi gyarlóságot, ezáltal tükröt tartott: „Lásd, te egy fősvény ember vagy, változz meg!” Megnézték a színházban a darabot, és megtanulták a leckét. Nagyon fontos, hogy Shakespeare nem volt erkölcsös, de felmutatott egy olyan értéket, ami minden korban igazi érték, ezért maradandó számunkra. Nagy kérdéseket vetett fel a válaszadás igénye nélkül, de az élet hétköznapi, apró, aktuális kérdéseinek tekintetében sem keresett feleletet nekünk.

*Shakespeare nem vallásos, inkább gondolkodó embernek mondható, de nem lehet, hogy tudat alatt mégis támogatta, propagálta a keresztény értékrendet? Gondolhatunk itt *Hamlet*-re, amikor bűnvallásra készíti édesanyját, Gertrudot.*

Pontosan. Ha összehasonlítunk egy klasszikus görög drámát Shakespeare-rel, Shakespeare drámája keresztény. Olyan korokban született, amikor a kereszténység dominált, sőt, nagyon sok művében protestáns gondolatokat fogalmazott meg. *Hamlet* is wittenbergi diák, mint Luther, emellett *Hamlet* nagyjelenete a III. felvonás 4. jelenete, amikor az úgynevezett egérfogó-jelenet után *Hamlet* fölmege anyja szobájába, és megpróbálja felnyitni a szemét. Bűnbánatra készíti, hogy lássa be bűnét, amit vaksága miatt nem vesz észre. Azt mondja Gertrudnak, hogy ne a kezét tördelje, hanem a szívét, ami egy nagyon biblikus gondolat. Az 51. zsoltárban olvassuk, hogy a töredelmes szívet kedveli az Úr, nem a különböző áldozathozatalt.

Ma nagyon divatos kérdés Shakespeare katolikus vagy nem katolikus felekezeti hovatartozása. Angliában hivatalosan mindenki anglikán volt, csak egy pár család őrizte titokban katolikus hitét, és Shakespeare családja is katolikus háttérből jöhetett. Ez nem egészen bizonyítható, és számos vita van erről, mint arról is, hogy Shakespeare írta-e a Shakespeare-drámákat. Szerintem ezek valójában nem fontos kérdések: hogy katolikus volt-e, mi

volt a nemi irányultsága, vagy az, hogy ő írta-e a drámák nagy részét, vagy sem. Mindenképpen gondolkodó volt, aki a korabeli vallási konfliktusokat a színpadon tudta megjeleníteni. Azért kedvelte a dráma műfaját, mert egy olyan országban élt, ahol a régi és új nagy feszültségét tapasztalhatta: a reformációt, a belső felekezeti harcokat, a restaurációs igényt Vörös Mária uralkodása alatt. Nekünk az a fontos, hogy ezek a kérdések, ha nem is nyíltan, de előjönnek egy olyan korban, amikor a kereszténység sokkal meghatározóbb volt, mint a modern vagy posztmodern korban.

Tudomásunk szerint 2016 óta a Magyar Shakespeare Társaság elnöke. Mikor és hogyan alakult meg a Magyar Shakespeare Társaság?

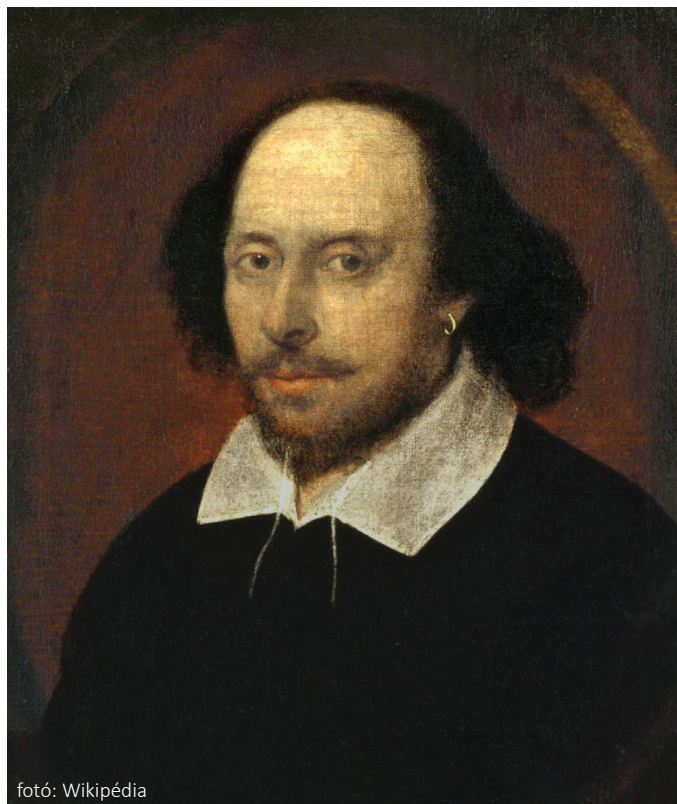
Számos országban vannak Shakespeare társaságok vagy bizottságok, melyek Angliában indultak Shakespeare második és harmadik évszázados születés- és halál évfordulója kapcsán. Magyarországon az első Shakespeare Bizottság elnöke Arany János volt, akkoriban jelentek meg az Arany-fordítások. A Kisfaludy Társaság hirdetett egy pályázatot a *Hamlet* fordítására, amit Arany nyert meg, és utána ő lett a Shakespeare Bizottság elnöke. 1908-ban alakult meg a második Shakespeare Bizottság az első világháború előtt. Folyóiratot is indítottak *Magyar Shakespeare Tár* címmel, ami a két világháború között már nem jelent meg, noha Shakespeare továbbra is népszerű maradt, hisz játszották a Nemzeti Színházban és még számos helyen.

Egy újabb Shakespeare Bizottság megszervezésének igénye a rendszerváltozás előtti időszakban fogalmazódott meg bennem. Kijutottam több nemzetközi konferenciára Angliába, Németországba, s láttam, milyen izgalmas konferenciákat tartanak. 1986 őszén kezdeményeztem, hogy létrejöjjön a Magyar Shakespeare Bizottság, amelynek első elnöke Kéry László lett. A negyedik Magyar Shakespeare Bizottság Shakespeare születésének 450. évfordulója előtt, 2013-ban alakult. Első elnökünk Nádasdy Ádám volt, a nyelvész és Shakespeare-fordító, aki eddig lefordított tíz Shakespeare drámát, melyeket játszanak a mai színházak. 2016-tól a közelmúltig én voltam az elnök, de sok egyéb teendőm miatt 2018 szeptemberében lemondtam, és Pikli Natália, az ELTE oktatója vette át tőlem az elnökséget. Továbbra is benne vagyok a Shakespeare Bizottság vezetőségében. Együtt szervezzük a közös programokat, konferenciákat és felolvasó-esteket minden hónapban.

Mi a véleménye a Shakespeare drámák film-adaptációiról? Milyen mértékben szabad elrugaszkodni az eredetitől és aktualizálni azokat, hogy a 21. században korszerűek legyenek?

A színházi előadásokra is érvényes az a cél, hogy felkeltsék az érdeklődést és valamilyen szinten shakespeare-iek legyenek. Ahogy a Biblia is olyan szöveg, amely azt igényli, hogy performálják, a drámai szöveg azt várja, hogy előadják. Ha érdekel valakit a *Hamlet*, nem csak a vizsgára lehet elolvasni, hanem el kell menni egy előadást is megnézni. A film más eszközrendszerrel dolgozik, mint a színház. Sok olyan lehetősége van, amire a színháznak nincs, például, bármikor megnézhető. Arra biztatom a hallgatóimat, hogy minél több filmadaptációt nézzenek meg. Mindegyik egy sajátos interpretáció, mintha egy *Hamlet*-óra járna öt tanár. Sajnos azonban sokszor tapasztalom, hogy a rendezők ürügyként használják az eredeti művet, és saját elképzelésüket valósítják meg. Nem jó, hogyha túlságosan szájtárogós megfeleltetések vannak. Ugyanakkor az is igaz, hogy minden műnek van egy úgynevezett értelmezési mezője, holdudvara, s egy ilyen holdudvaron belül tulajdonképpen bármilyen eszköz igénybe vehető. Modern ruhában is előadható, egész más korb

lehet helyezni, de legyen hű az eredeti dráma szelleméhez. Ha azzal ellentmondásban van, nincs összhangban a dráma belső mondanivalójával, szerkezetével, akkor csak ürügyként használtam fel a drámát. Az igazi feldolgozás a mű rekreációja. Elolvasom a drámát, megnézem a filmet és a színházi előadást, és ha szokatlan is, azt mondom, hogy valóban shakespeare-i volt. Megengedhetők a formabontó kísérletezések, amennyiben a mű jelentésével összhangban vannak, de ha túlmennek ezen a határon, akkor a mű önkényes kisajátításával van dolgunk. Ideális esetben minden filmrendezőben és lehetőleg színészben is van egyfajta inspiráció, ami a szöveggel való belső kapcsolatot jelenti – akkor életre kelhet és rekreálódhat a szöveg.

William Shakespeare

[1564. április 26. (keresztelő) – 1616. április 23.]
angol drámaíró, költő, színész

Az angol nyelvű drámaírás egyik legnagyobb alakja, világirodalmi öröksége és hatása a világ minden táján fellelhető. Angliában mint a nemzet dalnokát tisztelik. Műveit az élő nyelvek majd mindegyikére lefordították, és színműveit folyamatosan játsszák a világ színpadain. Shakespeare azon kevés drámaírók közé tartozik, akik mind a komédia, mind a tragédia műfajában számos maradandó művet alkottak.

Shakespeare irodalmi teljesítménye nem merül ki a költészet és a drámaírás magas fokú művelésében; írásaiban az emberi élet egyes aspektusai, és a legkülönbözőbb érzelmek árnyalt ábrázolása mellett tömören és világosan kifejezett filozófiai gondolatok is megjelennek. Munkái 1588 és 1616 között születtek, bár az egyes művek keletkezésének ideje, és így azok sorrendje is bizonytalan.

Shakespeare-t már saját idejében is tisztelték mint költőt és színdarabíró, de tekintélye csak a 19. században érte el mai magasságát. Kánonja világszerte maradandó hatást gyakorolt a színházra, a költészetre, és általában az irodalomra. Az író a drámai műfajt jellemrajzzal, cselekménnyel, új témákkal bővítette,

nyelvi újításokat vezetett be. Míg meg nem írta a Rómeó és Júliát, Shakespeare korában az írók nem tekintették a romantikus szerelmet méltónak arra, hogy tragédiát faragjanak belőle, és a monológokat főképpen információközlésre használták.

John Milton

(1608. december 9. – 1674. november 8.)
angol költő, politikus

A barokk irodalom egyik legnagyobb alakja, legismertebb műve az *Elveszett paradicsom* című eposz (*Paradise lost*, 1667). Erőteljes, szónoki prózája és költészetének választékossága hatalmas hatást gyakorolt a 18–19. század irodalmára. Költeményei mellett Milton több röpiratot publikált az emberi jogok és a szabad vallásgyakorlás védelmében, és Oliver Cromwell titkáraként aktív részt vállalt az angol polgári forradalomban.

Milton költői jelentőségét nagy általánosságban az *Elveszett paradicsom* megjelenése után ismerték fel. Milton *Elveszett paradicsom*ának hőse a Sátán, aki Isten elleni harcában alulmarad. Ádám és Éva az isteni-démoni ellenfelek játékszere. Az üdvösség ugyan elvész, de megindul az emberi út. Ádám és Éva a mű végén újra visszakérülnek a jelenbe, s meghallgatván a prófécia nem teljes kétségbeesésben, hanem némi reménnyel hagyják el a paradicsomot.

John Milton több mint két évtizeden (1652–1674) át élt és alkotott leányai körében teljesen vakon, nagy műveit egyik leányának mondta tollba. Életműve mind a mai napig nagy tiszteletet vált ki a művelt világban, főleg az *Elveszett paradicsom* és *A Küzdő Sámson*. Európa festőinek legjobbjait is megihlette a vak költő, közülük legnagyobb sikere Munkácsy Mihály Miltonjának volt, talán azért, mert Milton el- és befogadottsága 1878 körül volt a csúcson mind Európában, mind Amerikában.

Bemutatkozik az Egyház és Társadalom Kutatóintézet

Ökogyülekezeti Kutatóműhely

A Magyarországi Református Egyház teremtésvédelmi csoportja, az Ökogyülekezeti Mozgalom 2010-ben alakult meg a skót EcoCongregation mintájára. Elsődleges feladata az egyház szakmai segítése ökológiai és környezetvédelmi kérdésekben. A szervezetet egy lelkészekből és környezetvédelmi szakértőkből álló önkéntes testület, az Ökogyülekezeti Tanács irányítja. Ökumenikus szemléletű, együttműködik más keresztény felekezetek ökológiai munkacsoportjával, társadalmi szervezetekkel, felsőoktatási intézményekkel és nyitott minden keresztyén közösség részvételére. Kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszerrel rendelkezik, aktív tagja az Európai Keresztyén Környezetvédelmi Hálózathoz (ECEN).

A Mozgalom 2018 szeptemberétől a KRE Egyház és Társadalom Kutatóintézetében folytatja munkáját Ökogyülekezeti Kutatóműhely néven. A szervezet munkatársai: Dr. Kodácsy Tamás református lelkész (műhelyvezető), Szűcs Boglárka környezeti nevelő (referens) és Révai Mátyás humánökológus.

A Kutatóműhely örömmel várja az egyház ökológiai felelősségvállalása iránt érdeklődő hallgatókat programjaira, előadásaira, kutatási programokba. A szervezetben lehetőség van szakmai gyakorlat elvégzésére, elsősorban kommunikáció szakos hallgatóknak önkéntes munka végzésére. Szakdolgozók és más érdeklődők számára is hozzáférhető és kölcsönözhető a teremtésvédelemmel kapcsolatos hazai és külföldi szakirodalom. Teológiai, gyakorlati környezetvédelmi, szemléletformálási, pedagógiai módszertani kérdésekben egyaránt szakmai támogatást nyújtanak, és szívesen bevonják a hallgatókat is. Rendezvények környezetterhelésének csökkentésében, optimális környezetmenedzsment kidolgozásában, fenntartható életmóddal kapcsolatos kérdésekben háttérrel biztosítanak.

Programjaikról és az aktuális lehetőségekről a www.okogyuleket.hu honlapon és Facebook oldalukon (Facebook/Okogyuleket) tájékozódhattok.

RefCOO – a Református Művelődésért Kutatóműhely

A kutatóműhely munkatársai: Dr. Bársony Márton, Csöregi Csenge és Kanyó Ferenc. Bár ketten is dolgoznak önálló kutatásokon, a Műhely feladata elsősorban a rendezvény-szervezés. Programjaik során igyekeznek olyan, egymástól távolinak tűnő világokat összekötni, mint a tudomány, a vallás, a magas- és a popkultúra, valamint a közélet világa. Minden rendezvényüknek legalább két arca kell, hogy legyen, de minél több van, annál jobb.

A RefCOO kiemelt rendezvénye a *Marslakók* sorozat, amelyben Vecsei H. Miklós kérdez külföldön jelentős tudományos karriert befutott magyar kutatókat. Az első Marslakókra március 20-án került sor az Átrium Színházban. Vendégük ez alkalommal Barabási Albert-László, világhírű hálózatkutató volt.

Barabási Albert-László a *Marslakók* című rendezvényen
fotó: Kriston Attila

A hallgatóknak ajánlják a KONFESZT című állandó rendezvény-sorozatokat is, amelynek a szervezését 2019-től a RefCOO vállalta fel. Félévenként két hétvégén egy-egy tömbösített KONFESZT alkalmat tartanak: februárban a mesterséges intelligenciáról esett szó, áprilisban pedig a magyar filmgyártás nemzetközi helyzetét és lehetőségeit járták körül. Minden témához neves szakértőket hívnak meg, alkalmukat pedig úgy építik fel, hogy a hangsúly a hallgatók kérdéseire legyen. Áprilisban vendégük volt Reisz Gábor (VAN, Rossz versek) és Ujj Mészáros Károly (Liza, a rókatündér, X – A rendszerből törölve).

A történelem iránt érdeklődő hallgatóknak ajánlják a *Károli Históriai Vitaestek* rendezvénysorozatát, amelynek „premierjére” a tréninghéten kerül sor. A program legfontosabb célja, hogy a magyar őstörténet és középkor vitatott kérdéseit járja körül. Céljuk, hogy egymás mellett, élő vitában szembesítsék egymással a közszájon forgó mítoszokat, a modern kutatási eredményeket és a népszerű különvéleményeket. A tréninghétre Szabados György történészt és Buzás Gergely régészt hívták meg, akik a székesfehérvári királysírokról ütköztetik álláspontjaikat. Programjaikról a Facebook/RefCOO oldalon tájékozódhattok.

Reformáció Öröksége Műhely

A Reformáció Öröksége Műhely tevékenységét két fő csomópont köré szervezi. Egyrészt a református múlttal és identitással kapcsolatos kutatásokat kezdeményeznek és koordinálnak. Támogatják a „Kulturális ellenállás Tiszáninnen a kommunizmus idején” című munkát, valamint a gályarabságot szenvedett prédikátorok emlékezetének új szempontú feldolgozását. A református önazonosság legtartósabb szimbóluma a gályarabság lassan 350 éves története, amely történeti hagyományunk része, és ma is alkalmas a regionális és lokális református közösségek, gyülekezetek identitásának, kulturális-egyházi énképének megerősítésére. A Nemzeti Emlékezet Bizottságával együttműködve nekifogtak a hetvenes-nyolcvanas években kibontakozott, többek között a népi-nemzeti ellenzékhez tartozó szereplők, illetve református egyháztagok Erdély-járásának kutatásához is. Azt vizsgálják, milyen tényezők vezettek oda, hogy a rendszerváltás korának egyik meghatározó témája lett a határontúli magyarság ügye. Arra is kíváncsiak, mely személyek, hálózatok játszottak meghatározó szerepet e „civil mozgalomban”.

Tevékenységük másik fő vonulata a református múltat feldolgozó, a köz- és felsőoktatásban egyaránt használható ismeretterjesztő tartalmak előállítás. Részt vállalnak a református egyház és 1919 kapcsolatát vizsgáló őszi HIT-konferencia szervezésében, és elindították egy „református wikipédia”, azaz internetes tudástár előkészítését is. Céljuk, hogy az érdeklődők szakértők által írt igényes, de könnyen fogyasztható szócikkeket olvashassanak az elmúlt 500 év minden fontos protestáns személyéről, eseményéről és fogalmáról.

Vértelen ellenreformáció című konferencia

Végül, de nem utolsósorban egy „Reformátusok és Trianon” munkacímű rövid dokumentumfilm elkészítésén dolgoznak, amely a békediktátum századik évfordulójára időzítve mutatja majd be a magyar reformátusság szétszakításának és utódállami újjászervezésének folyamatát.

Terveik között szerepel a felsorolt témákba vágó kurzusok, ismeretterjesztő előadások tartása, és várják a célkitűzéseik iránt érdeklődő egyetemista önkéntesek jelentkezését is.

A kutatóműhely munkatársai Ablonczy Bálint (műhelyvezető) és Dr. Csorba Dávid.

Romológia Kutatóműhely

A Károli Gáspár Református Egyetem Egyház és Társadalom Kutatóintézetének Romológia Kutatóműhelye 2015 tavaszán került megalapításra. A kutatóműhelynek megalakulása óta két állandó munkatársa van: Hajnóczky Tamás és Landauer Attila.

Hajnóczky Tamás fontosabb kutatási területei a Kádár-korszak cigánypolitikája, illetve a Horthy-kor meghatározó, de eddig kevésbé kutatott cigány szervezete, a Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete. Az utóbbi években megjelent legfontosabb könyve a 2015-ös megjelenésű „Egyértelmű, hogy a cigányok nem tekinthetők nemzetiségnek.” – *Cigánypolitika dokumentumokban 1956–1989* című forráskiadvány, amely hazánk szocialista korszakának legfontosabb cigánysággal

kapcsolatos dokumentumaiból nyújt egy szinte a teljességre törekvő, átfogó, bőséges válogatást. 2017-ben Hajnóczky Tamás nyerte a cigánykutatás legpatinásabb nemzetközi szervezete, a Gypsy Lore Society fiatal kutatóknak kiírt cikkpályázatát, s ezzel publikációs lehetőséget kapott a társaság Romani Studies című folyóiratában.

Landauer Attila jelenlegi főbb kutatási területei a Kárpát-medencei cigány népesség és a történelmi egyházak kapcsolatai, valamint a hazai cigány holokauszt. Legfontosabb, közelmúltbeli munkája a 2016 őszén megjelent, *A Kárpát-medencei cigányság és a keresztyén egyházak kapcsolatának forrásai (1567-1953)* című kiadvány. E könyv az 1567-es Debreceni Zsinattól közel négy évszázadot átfogva dolgozott fel három, a hazai cigánysághoz kapcsolódó, s egymástól történetileg nehezen elválasztható témát,

a cigány népesség iránti egyházi felelősség és tudományos érdeklődés, valamint a cigányság iskoláztatásának történetét. Landauer Attila e könyvéért és a magyarországi cigány holokauszt feltárására irányuló kutatásaiért 2018 januárjában Raoul Wallenberg-díjban részesült.

Az intézet munkatársai elsősorban a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán és Tanítóképző Főiskolai Karán folytatnak oktatói tevékenységet, illetve rendszeres előadói az évente kétszer megrendezésre kerülő Károli Közösségi Napok (Tréninghét) programjainak is.

Zenével a református értékekért

Református lelkész szülők gyermekeként Kovács Zalán László tubaművész életének mindig is része volt a zene, ami később hivatásává is vált. Előadóművészként célja, hogy az emberekhez eljuttassa a magas kultúrát, ennek a gondolatnak a szellemiségében hívta életre a 2019-ben immáron ötödik alkalommal megrendezett Bach Mindenkinnek Fesztivált.

fotó: Kovács Zalán László

Ha valaki egy szimfonikus zenekar hangszereire gondol, általában a hegedű, a cselló, esetleg a trombita jut eszébe, de alig találunk olyan személyt, aki a tubát is felsorolná. Miért éppen erre a hangszerre esett a választása?

Magyarbólyon, ahol laktunk, nem volt zeneiskola, de a legközelebbi nagyvárosban, Siklóson már volt, mindössze pár hangszerrel. Oda jártunk át, ahol hegedülni kezdtem. Testvéreimmel mindannyian zeneiskolában tanultunk, és én úgy érzem, ez fontos állomása volt az életünknek. Református lelkész-szülők gyermekeként a zene mindig része volt az életünknek. A zene szeretetét mi otthonról hoztuk, az öt gyerekből „másfél” zenei pályán helyezkedett el (egyik testvérem a Kálvin téri református templomban volt orgonista, kántor. Ma Veszprém megyében lelkész). Jómagam teljesen a zenei pályát választottam, de nyilván a hegedűt leváltottam, hisz a tubáig valahogy el kellett jutnom. Számos hangszert kipróbáltam: játszottam ütőhangszereken, zongorán, furulyán, a rézfúvós hangszerek számos változatán és még citerán is. Amikor 1997 nyarán kezembe vettem a tubát, akkor éreztem: ez lesz majd az én hangszerem.

Ahogy említette, református lelkész szülők gyermekeként nőtt fel. Ez milyen hatással van az életére, zenei pályájára?

Manapság, ha valaki regisztrál egy közösségi oldalra, akkor hitbeli hovatartozását úgy kérdezik meg, hogy mi a világnézete. Nekem a világnézetem az, hogy egy magyar, református keresztyén vagyok. A szüleim így neveltek, és úgy érzem, mind hitben, mind közösségben a reformátussághoz tartozom. Tehát ez egyrészt a gondolkodásmódomon érződik, másrészt az elköteleződésemben. Zenészként számos koncertem van egyedül vagy együttessel református templomokban, intézményekben, iskolákban. Ezek mellett a nagyobb rendezvények során igyekszünk egy olyan központi célkitűzést megfogalmazni, amellyel az egyházat is segítjük. Bár az életemben sokszor elválasztódik, hogy mi az, ami a református gyülekezeti munkálkodás, és mi az, ami művészeti, kulturális feladat, de ezek valahogy mégis, amikor lehetőség van rá, találkoznak.

Jelenleg milyen elemei vannak szakmai tevékenységének?

A Zeneakadémiát követően – és már akadémista koromban is – Magyarországon, elsősorban Budapesten kiemelkedő szimfonikus zenekarokban játszottam, később európai szimfonikus zenekarokban, 2013-ig Kínában, a Sanghaji Filharmonikus Zenekarnál voltam. Hazatérve már nem szerettem volna zenekarban játszani. A tubás a zenekarban kicsit olyan, mint a kapus a labdarúgásban: amikor szerephez jut, akkor az feltűnő, de sajnos ritkán van ilyen. 2013-tól főként szólistaként és kamaraegyüttesekkel léptem színpadra – ezek jelenleg is részei aktív zenei pályámnak. Természetesen tanítok is, többek közt az Egressy Béni Református Művészeti Középiskolában. Szakmai tevékenységem harmadik, talán legnagyobb egysége a közéleti szerepvállalás és a rendezvényszervezés. Sok éve Zene-Fere Klub néven egy közéleti sorozatot vezetek, amelynek keretén belül kiemelkedő, Kossuth-díjas, Prima Primissima-díjas zenészeket, karmestereket hívok meg egy beszélgetésre az életükről. Az egyik legnagyobb általam szervezett rendezvény az Országos Tubatábor, a tubás társadalom évenkénti ünnepe, erre kapcsolódott rá a Nemzetközi Rézfúvós Napok. A magyar rézfúvósok olyanok a zenész társadalomban, mint a sportban a vízilabdázóink, akik háromszoros olimpiai bajnokok. Szerke a világon jelen vagyunk a legnagyobb zenekarokban, és nagyon kevés az olyan nagy verseny, ahol a magyar rézfúvósok ne szereztek volna helyezést, ne nyertek volna. Ezért gondoltam, hogy fontos a rézfúvós társadalmat összefognunk, és a lakosság figyelmét rájuk irányítani. A tubatábor mellett másik nagy rendezvényünk a Bach Mindenkinnek Fesztivál, amely idén márciusban 10 napon keresztül várta az érdeklődőket.

Az Ön által szervezett rendezvények, műsorok egyik fő célja, hogy az emberekhez eljusson a komolyzene. Miért tartja ezt fontosnak?

Ezt egy kicsit tovább bővíteném. Nem csak azt tartom fontosnak, hogy a komolyzenét eljuttassuk, hanem azt tartom fontosnak, hogy a magas kultúra eljusson az emberekhez, és ez egyáltalán nem sznobizmus. A magas kultúránk – amelyben számos nagy európai gondolkodó, művész, értelmiségi személy vállalt fontos szerepet – egy olyan érték, ami megmutatja, hogy európaiak vagyunk. Kultúra nélkül senkik vagyunk. Ismert a vers: „Ne hagyjátok a templomot,/A templomot s az iskolát!”¹. Ezt a kettőt kell elvenni ahhoz, hogy az ember lába alól kivegyük a talajt. A kulturális életünk olyan tevékenységünk, amely révén egész szemléletünk alakul. Ennek megismerésétől függ, hogy társadalmunk, összetartásunk és gondolkodásunk merre fog tovább lépni. Ez az alap. E nélkül nagyon megnehezítjük a saját helyzetünket. Úgy vélem, egy társadalmi alapértéket közvetítünk ezzel.

Az aktív előadói pálya, a közéleti szerepvállalás és a rendezvényszervezés mellett jelenleg szociológiai doktori tanulmányokat folytat. Milyen területek érdeklik a szociológia tudományán belül?

2013-ban Kínából hazatérve a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Doktori Iskoláján kezdtem meg tanulmányaimat, ahova állami ösztöndíjjal vettek fel. Ez egy kiváló zenei továbbképzési lehetőség is volt, így jobban el tudtam mélyedni a művészetben, a hangszeremben, ugyanakkor kiszélesítette a szemléletemet. Egyre több kutathatót találtam a zene perifériás területein is, végül így kötöttem össze az akkor még hároméves doktori képzés alatt a művészetet a tudománnyal. A rendezvények során nagy tömegeket szólítottunk meg, a Bach Mindenkinek Fesztivál már soktízrezes tömegről szól. Ennek van egy sajátos pszichológiája, lélektana, így a szociológiai területek is érdekelné kezdtek. Elsősorban a nagy tömegek művészetre adott reflexiói érdekelték, így kezdtem el művészetszociológiával kiemelten foglalkozni az ELTE doktori iskolájában.

fotó: Mohai Balázs, MTI

Idén – ahogy már szóba került – 10 napon keresztül várta az érdeklődőket a Bach Mindenkinek Fesztivál, amelynek megálmodója, létrehozója és fesztiváligazgatója is egyben. Miért különleges ez a fesztivál? Hogyan alakult az idei program?

A kezdeményezést egy New York-i csellista, Dale Henderson indította, mikor 2010-ben március 21-én, Bach születésnapján kiment egy New York-i metróperonra Bach műveket játszani. 2015-ben már világszerte megrendezték a „Bach in the Subways” programot, amelyhez csatlakozva került először meg-

rendezésre a Bach Mindenkinek Fesztivál, de akkor még nem fesztivál volt, hanem magas művészeti értékkel bíró utcazene, félnapos budapesti programként. Ebből a kezdeményezésből valami hihetetlen módon az elmúlt öt év alatt egy tíznapos fesztivál lett. Itt a hihetetlen jelző nem rám, sokkal inkább a fellépőkre, a csatlakozó művészekre, intézményekre és városokra vonatkozik. Talán ebből a hihetetlenből annyi az én szerepem, hogy hittem valamiben, elhittem, hogy ez fontos és megvalósítható, és ezt a meggyőződést át tudtam adni másoknak. Idén március 16-25-ig a programok 10 napon keresztül tűzben tartották a közönséget Budapesten, országszerte és a Kárpát-medencében, 71 település 250 helyszínén tartottunk 400 programot több mint 3.000 fellépő közreműködésével. Az évek során észrevettük, hogy a közönség az egész fesztivál ideje alatt látogatja a programokat.

fotó: Bach Mindenkinek Fesztivál

A Bach Mindenkinek Fesztivál célkitűzése a klasszikus zenét mindenkinek eljuttatni. Virtuálisan lebontjuk a koncerttermek falait, így többek között utcán, aluljárókban, köztereken visszük el a klasszikus zenét az emberekhez. Ezt a falat az évek során „vissza is építjük”: olyan embereket vonzunk be az ötödik év alatt koncerttermeinkbe (Zeneakadémia, Művészetek Palotája, MOM Kulturális Központ, Gödöllői Királyi Kastély, stb.), akik máskor talán nem választották volna ezt a lehetőséget. Sikeresen megszólíthatunk az embereket, megszerettetni velük egy olyan műfajt, amit nem biztos, hogy korábban ilyen sokszínűnek ismertek. A fellépőink odaadással viseltetnek a fesztivál iránt, sugárzik róluk, hogy valami jóban vesznek részt, ezáltal egymást vonzzák be: zeneiskolás a zeneiskolást, műkedvelő zenész a műkedvelő zenészt, Kossuth-díjas a Kossuth-díjast. A fellépők listáján megtalálható Miklósa Erika, Kelemen Barnabás, Medveczky Ádám, Vásáry Tamás neve, de akár Harcsa Veronika, Szirtes Edina Mókus, Hegedűs D. Géza és a Gryllus testvérek neveit is említhetnénk. A Bethesda Gyermekkórház javára ajánlottuk fel a lehetőséget, hogy az országhatárainkon belül megrendezésre került koncertjeinken gyűjtést szervezhetnek egy új lélegeztetőgép vásárlásához. A református egyházzal kötött megállapodás során egy csatlakozási lehetőségre hívtuk fel a gyülekezetek figyelmét, így több tucat gyülekezet csatlakozott a fesztiválunkhoz. Voltak, akik saját programmal csatlakoztak, valahova pedig központi szervezéssel tudtunk programot vinni. Szerveztünk koncerteket kórházakba is, valamint református és evangélikus egyházi vezetők segítségével börtönökbe is elvittük Bach dallamait pasztorációs céllal. Reméljük, hogy a fesztivált 2020-ban is úgy tudjuk megszervezni, hogy ezt a közös kincset – hiszen Bach nagyon erős protestáns kötődésű zeneszerző volt – továbbra is kiemelhetjük, egyházunk kulturális életét pedig tovább segíthetjük.

¹ Reményik Sándor: Templom és iskola

Károli through the eyes of two American students

Károli regularly hosts students from Calvin College (Grand Rapids, Michigan, USA). Two of whom, Kate and Katie Jerilyn, were asked about the semester they spent here.

Katie: I had a lot of Hungarians who asked me "Oh, you are American, what do you think of President Trump?". I also worked at a high school and the kids were always asking me "Is our hamburger as good as your hamburger in the US?" I thought that was really funny.

What are your majors? Were you satisfied with the courses you took at our university?

Kate: I am studying philosophy, political science, and economics. I loved the courses I took here. It was really unique to be able to learn together with Hungarian students. My classmates were able to show me different parts of Budapest which were really fun. Our professors were great. I learned a lot from them, they are definitely experts in their fields with a great knowledge to share. I highly recommend the courses that I took.

Katie: My majors are philosophy and literature. I took a Holocaust literature class which was wonderful. The class was a discussion-based class. It was super-specialised in Holocaust literature, and hearing a lot of things that I read before, or some new things from a different perspective were really interesting. It was a truly stimulating class from which I learned a lot, so I was really satisfied as well.

In what respect was this experience different from your education at Calvin College?

Kate: The main difference for me was that we met only once a week for a class. At my home university we have each classes up to 4 times a week and we only take 5 or 6 courses each semester. It was very different to only have homework for that once-a-week class.

The classes that I took here, one of them was more lecture-based, the other one was discussion-based. Professor John Brouwer's class was all about conversation, while British history II. with Professor Strobl was a bit more lecture-based, but she still allowed a lot of participation and student-involvement. Those were both really good courses.

Was it easy to fit in at Károli?

Kate: I think Károli did a good job of giving us what we needed. I think, because Calvin had a partnership for a few years with Károli, they got a good system in place and they know what students need. I didn't feel like there were any big problems that needed to be resolved. For me, one of the best ways to get plugged into the Károli community was by meeting people in the classes that I took. There were a lot of Hungarian students

After staying for a semester in Hungary, would you visit us again?

Kate: I would love to come back. It was a really valuable experience, but I feel that 4 months was not enough time to explore Budapest and the rest of Hungary.

Katie: Yes, I would come back for sure. The time was just enough to get your feet wet, just to get a taste of it.

Did you encounter any stereotypes from Hungarians towards you as American visitors?

Kate: One stereotype is that Americans don't speak any foreign languages or that they don't care about other cultures. While we don't speak Hungarian, we did take a two-week crash course. If we were able to say a couple of words to somebody in Hungarian, you could tell they were very surprised which is a kind of nice way to break some stereotypes. Yes, we don't speak Hungarian, but we did put in some effort and we can say a few things. Whenever we did that people were super happy and very accommodating.

and Erasmus students that I got to know very well who who showed me Károli and Budapest. If I didn't have classes with them, it would have been a lot harder to get involved in Károli and to meet people.

Katie: It wasn't hard at all. Károli and my professors were just so helpful. The Orientation week was very useful, it helped us connect. The buddy system (the network of Hungarian volunteer students) was really cool, because when we needed help we could just drop our buddies an email and we knew they would help us out.

How much did your daily routine change compared to the one back home?

Katie: I think the hardest thing for me was planning my time for public transportation. At Calvin all of our classes were a 2-minute walk from where we live, if you are going somewhere outside of the College campus, you drive there and it takes 5 minutes. Public transport was something I was not used to which threw off my schedule, also having classes at different times of the week. It was hard to have a regular schedule every day.

Kate: I didn't feel like I had a natural routine as I do in the States partially because of what Katie was saying.. This was a bit difficult to get used to, but by the end of the semester I found a rhythm to my week. I figured out how to make use of the time when I travelled by bus or train, and I would read or catch up on the news during that 20 or 40 minute journey. It became part of my life and I could go through a lot of books just because of public transportation.

Did you visit any other European country during your stay?

Kate: As a group we visited Poland, Romania, Bosnia, Croatia, Slovenia and Slovakia. For fall break a lot of people did their own independent traveling. I went to Italy and Austria.

Katie: I went to Italy too and Greece for the first time. The hardest was to find the balance, because we wanted to travel but we also wanted to spend time here to get to know Budapest. It was a hard balance to figure out whether to go this weekend or stay to explore the city more.

Did you make a lot of Hungarian friends?

Kate: I think it was a lot easier for people who had courses with Hungarian students to get to know people. I know some of the Calvin students who had just Erasmus students in their classes, others just had other Calvin students which made it a lot harder to get to know the locals. Classes are such an easy way to meet people and are a really good way to make connections.

Katie: I feel like I missed out a little, because there were four other Calvin students in my class so we kind of stuck together. We have one Hungarian girl though we got to know. She took us to the Christmas market. It was nice to make that connection, though we did segregate ourselves a little bit.

Do you think that as a result of our historical baggage Hungarians tend to be more pessimistic and straight to the point?

Kate: I think as a broad picture you might feel like that's the case, but when I talk to individuals, especially younger people, I feel like that is not always the case. Well, Hungary as a whole might have somewhat more pessimism about certain things, but specific people still have hopes and dreams and they are happy and fulfilled. It is hard to tell after being here only four

months, but I think that people who have lived through really hard times have good reason to be a little more pessimistic, because they have seen so much.

Katie: I also feel that by Americans there can be seen a lot of the fake happiness like smiling through everything. We don't tell things straight as much as it is. We rather beat around the bush whereas I found that a lot more Hungarians will just tell you straight how it is in a good way when it is needed. Just like my history professor, if you say something wrong, she will tell you that's wrong, which is not what we are used to. We are treated more like a baby and always praised for good work. I noticed that in my literature class too, even though my professor is so nice and wonderful, when she has something to correct she just tells you straight.

Do you think that Hungarian and American university students have similar world views and attitude towards life?

Kate: I found one thing that is pretty similar. When it comes to politics, I think really no matter where you go people are self-deprecating about their country and about the current state of things. People are usually unhappy with who is in control and what policies are being passed. People don't like talking about politics and many think that our politicians are bad people. I think a lot of things are similar in terms of people's attitudes toward politics and government.

That's kind of a negative thing. But I also found that my Hungarian friends and I have a lot of shared interests and hobbies (like singing, hiking, cooking, etc.). Aside from speaking a different language and living in a different place, I feel like a lot of the stuff here is very similar to being in the US.

What are your favourite memories of Hungary?

Katie: When just a small group of us with no plan started wandering around the city looking for something that looks interesting. We went to explore streets and we found a cool bar. That was a great memory, or meeting interesting people in the places we went to, but especially when we didn't have a plan. Being in the center of Budapest and just walking was always entertaining.

Kate: I also really liked that kind of spontaneous thing. I remember once after an evening class, we started walking towards the tram and decided to climb Gellért Hill. Even though it was really cold, we got to see the city at night which was absolutely beautiful.

Also, one of the most special things was, when my classmates would invite me along to do things with them even for something as simple as grabbing lunch after class. It was always fun to see the university and the city from their perspective. I felt like I was part of the student body at Károli when I got to do things with them. Just little moments that were really fun. I think I will remember those for a long time.

Kirándulás Európa leendő kulturális fővárosába

fotó: Melczer Zsolt

Budapestről vonattal mindössze másfél óra utazással elérhető a gyönyörű fekvésű Veszprém. A királynék és a zenei fesztiválok városa kiválóan alkalmas azoknak, akiknek csak egy napjuk van a kirándulásra.

Veszprém, a királynék városa – nem véletlen a legmagasabban fekvő megyeszékhelyünk ezen elnevezése. I. István király felesége, Gizella itt tartózkodott legszívesebben, később a történelem során pedig a veszprémi püspökök celebrálták a magyar királynék koronázását. A város egyik jelképe a *Szent István völgyhíd*, amely Magyarország első, egyik legnagyobb és legszebb szerkezetű völgyhídja. A város legismertebb nevezetessége a *vár*, amely az Óváros tér felől sétálva közelíthető meg. Érdeemes megmászni a *Tűztorony* lépcsőit, mert festői kilátás nyílik a környező dombokra és völgyekre. A vár egyik különlegessége a *várbörtön*, amelyben néhány éve még valóban rabokat őriztek, ma már múzeumként látogatható (egyénilag és csoportosan is, tárlatvezetéssel lehet látogatni hétfőtől szombatig 9 órától 14 óráig, a tárlatvezetések időpontja: 9 óra; 10 óra; 11 óra; 12 óra; 13 óra; 14 óra). A *Szaléziánus* az Érsekség Turisztikai Központja, amely barokk falfestményeivel, hangulatos kávé- és teaházával várja a látogatókat. (A veszprémi várban nem sok vendéglátóhely üzemel, ez a teaház sincs igazán szem előtt, de ha a Szaléziánusot megtaláltuk, akkor annak belső udvarában megtalálható a közepes árfekvésű, hangulatos teaház.) A *Gizella-kápolna* – valaha püspöki vagy királyi magánkápolna – 13. századi bizánci stílusú apostoli freskói Magyarországon a legrégebbiek közé tartoznak, boltozati zárókövei is egyedülállóak.

A várat gyalog, a Benedek-hegy irányába sétálva érdemes elhagyni, majd a hegyről baloldalon leereszkedve a Séd partjára érünk. Ha megszomjaznánk vagy megéheznénk, akkor keressük meg a *Fricskát*, a helyiek és turisták által egyaránt kedvelt vendéglátóhelyet. A *Fricska*, amely eredetileg kocsmá volt, mára a

szabadban készült grill ételeivel vált nagyon népszerűvé, a kertben elhelyezett padok mindig tele vannak vendégekkel, akik Veszprém egyik legszebb panorámájában gyönyörködhetnek. Sétánkat a *Margit-romok* irányába folytassuk, majd onnan az *állatkert* felé. A veszprémi állatkert Magyarország legnagyobb hagyományokkal rendelkező vidéki állatkertje, amely 1958-ban hatalmas társadalmi összefogással, mindössze 5 hónap leforgása alatt épült fel és nyitotta meg kapuit. Nem csak a kisgyermekes családok számára nyújthat élményt, hanem bárki másnak, aki szereti az állatokat és a szép természeti környezetet. Az állatkert az utóbbi években számos felújításon és bővítésen esett át, gyönyörű környezetben, a Fejes-völgyben és a Gulya-dombon terül el. Ha valakit nem érdekel az állatkert, az meglátogathatja esetleg a szomszédságában található parkot: itt egy hangulatos tó található kacsákkal, illetve a felújított *Jezsuita templom* (ide mindig érdemes benézni, mert gyakran helyszíne különböző képzőművészeti kiállításoknak).

A Veszprémbe töltött nap zárásaként beülhetünk egy étterembe az Óváros téren. Javasoljuk az *Elefánt étterem és kávézó* teraszát. Ez a hely bőséges kínálattal rendelkezik a bisztró ételektől a pizzákon át a különleges húskételekig. A teraszon kényelmesen elhelyezkedhetünk a fonott fotelekben, és nincs más dolgunk, mint hogy hallgassuk a téren szóló élő zenét. Ez utóbbihoz természetesen megfelelő időpontban kell Veszprémbe érkezünk. A *Rozé, Rizling és Jazz Napok*, a VeszprémFest kísérőrendezvénye, 2019. július 5-14-ig tart, helyszíne az Óváros tér (18.00 és 23.30 között minden este három koncertet élvezhet a hallgatóság). A rendezvény a fiatalok által igen kedvelt, hiszen nem kell hozzá más, csak egy pohár bor, és a baráti társaság már hallgathatja is ingyen a koncerteket. A tavalyi év fellépői között volt – a teljesség igénye nélkül – Tóth Vera, Gájer Bálint, a The Bluesberry Band, és egy helyi zenekart is meg kell említenünk, a Swing-Swing együttest (az idei program jelenleg még nem elérhető).